

VITAMINI ÓVODA

2040 Budaörs, Szőlő köz 1 sz.

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2022

Készítette: a Vitamini Óvoda nevelőtestülete

Hatályos: 2022. szeptember 1-től

Tartalom

1. Bevezető gondolatok.....	5
2. Törvényi háttér	6
3. Az óvoda jellemző adatai.....	7
4. Az óvoda bemutatása	7
4.1 Gyermekképünk	7
4.2 Óvodakép	8
4.3 Az óvoda épülete.....	9
4.4 Udvar	10
4.5 Személyi feltételek	10
4.6 Tárgyi feltételek.....	12
5. Az óvodai nevelés alapelvei.....	13
5.1 Nevelési elvünk, pedagógiai hitvallásunk.....	13
5.2 Óvodánk helyi nevelési alapelvei célkitűzései.....	14
6. Az óvodai nevelés feladatai	16
6.1. Az egészséges életmód alakítása.....	17
6.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés.....	21
6.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	23
7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	29
7.1 A játék.....	29
7.2. Verselés, mesélés	34
7.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	36
7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	38
7.5. Mozgás – Programunk kiemelt feladata.....	41
7.6. Külső világ tevékeny megismerése.....	46
7.7. Ünnepeink, hagyományaink.....	50
7.8. Munka jellegű tevékenységek	54
7.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	56
8. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlődésének segítése	58
8.1. Az SNI gyermek felvételének feltételei	59
8.2. Beilleszkedési és tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek.....	59
8.3. A kiemelten tehetséges gyermek.....	61
8.4. Esélyegyenlőség megteremtése	63
8.5. Gyermekvédelemmel, az egészségvédelemmel, egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok.....	64
9. Az Óvoda-iskola átmenet megszervezése	66

10. Az óvoda kapcsolatrendszere.....	67
10.1. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés	68
10.2. Óvodán kívüli szervezetekkel való együttműködés.....	69
11. Az óvodai élet megszervezésének elvei	71
11.1. Szervezeti és időkeretek.....	72
11.2. Napirend, hetirend	73
11. 3. Az óvodai nevelés tervezése.....	76
11.4. A gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődést nyomon követését szolgáló dokumentumok.....	78
12. Legitimációs záradék	80

Legitimációs eljárás - előlap

Intézmény OM- azonosítója: <table border="1"><tr><td>2</td><td>0</td><td>3</td><td>2</td><td>4</td><td>7</td></tr></table>	2	0	3	2	4	7	Intézményvezető: Dóra Ildikó óvodavezető
2	0	3	2	4	7		
<i>Jogszábai háttér: 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a)</i>							
<i>Nevelőtestületi elfogadás határozatszáma:</i> <i>H5/2022. (2022.08.30.)</i> Nevelőtestület nevében: óvodapedagógus	Nevelőmunkát segítők nevében: alkalmazott						
<i>A Szülői Szervezet a Pedagógiai programról szóló tájékoztatást megkapta.</i> Szülői szervezet nevében: szülői képviselő /Demjén Laura							
Fenntartó nevében egyetértését megadta: Szabó Eszter fenntartó Ph.							
Dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható a fenntartó honlapján: www.vitaminik.hu							
Érvényessége: 2022. szeptember 1- től visszavonásig							
Készült: 4 példányban Iktatószám:/2022. (2018.08.30.)							

” Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”

(Varga Domokos)

1. Bevezető gondolatok

A program újragondolását az Óvodai Nevelés Országos Alapprogram iránymutatása, szellemisége, cél- és feladatrendszere, a módosított köznevelési törvény, valamint a budaörsi Vitamini Óvoda sajátosságai, átalakult nevelőtestülete és az elmúlt vészhelyzeti időszak pedagógiai tapasztalatai tették szükségessé.

Gyermekeinket körülveszi a felgyorsult, folyamatosan változó világ, a digitális környezet, a gyermekek, szülők magas stresszterhelése, mely nagy hatással van rájuk, mindemellett nekünk - pedagógusoknak - figyelembe kell vennünk a sok új szakmai, törvényi és a külső környezeti változást.

A Pedagógiai Programunkban foglaltak az alapja és egyben meghatározója annak a közös értékrendnek, melyet minden dolgozónak követnie kell, az intézménybe járó gyermekek sikeres, pozitív kimenetelű nevelése, fejlesztése az „életben”, a hétköznapi életben, iskolában használható tudás megszerzésének érdekében. Hangsúlyos a gyermekközpontúság, a gyermekek tisztelete, a mozgás, a játék, mint az óvodáskorú gyermek legfontosabb tevékenysége. Az is fontos számunkra, hogy a gyermekek szülei - az óvodába lépés pillanatától - ismerjék Pedagógiai Programunkat, az abban foglaltakat elfogadják és megvalósítását támogassák. Nevelőtestületünk közössége, tudatosan alkotta meg az óvodai nevelés helyi programját. Ebben a munkában arra törekszünk, hogy összegezzük az elmúlt évek nevelőmunkájának eredményeit, sikereit s egyben jövőt orientáló szakmai képet fogalmazzunk meg a fenntartó, az igénybe vevő szülői kör és a helyi közösség számára.

2. Törvényi háttér

- A Vitamini Óvoda Alapító Okirata
- 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve kiadásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- Az 1997. évi XXXI. Törvény a Gyermekvédelemről és gyermekjóléti igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) Kormány Rendelet A gyermekvédelemről és gyermekjóléti igazgatás módosításáról

A pedagógiai program eljárásjogi megfelelése

- Nkt. 26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.
- A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Programunk szemléletmódja az óvodai nevelésről szóló Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott elveket követi.

A gyermekek harmadik életévétől az iskolába lépésig a családi nevelés kiegészítésére, a teljes gyermeki személyiség fejlődésének segítésére vállalkozunk.

3. Az óvoda jellemző adatai

Az intézmény hivatalos elnevezése:	Vitamini Óvoda
Címe:	2040 Budaörs, Szőlő köz 1. sz
Típusa:	2 csoporttal rendelkező magánóvoda
Alapító okirat száma:	Alapító/2/2017
Működési engedély szám:	PE-06/HAT/02907-7/2018
OM azonosító:	203247
Alapítás éve:	2017. szeptember 1
Fenntartója:	Fitskool Oktatási Egyesület
Székhelye:	2040 Budaörs, Törökugrató utca 67.sz
Nevelési nyelve:	magyar
Email cím:	info@vitaminik.hu
Honlap:	www.vitaminik.hu

Törvényi megfelelést szolgáló egyéb információk:

- A nevelés és fejlesztés magyar nyelven folyik
- A hitoktatás a törvényi előírásoknak megfelelően - évente a szülői igényekre alapozva - biztosított

4. Az óvoda bemutatása

4.1 Gyermekképünk

Az Alapprogram a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ezért törekszünk, hogy elősegítsük a gyermeki személyiség kibontakozását. Minden gyermek számára biztosítjuk, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Szeretnénk, hogy a Vitamini Óvodába járó gyermekeink:

- minden nap szívesen jöjjenek az óvodába
- legyenek boldogok, tudjanak egyedül és társaikkal is együtt játszani
- élményeik, tapasztalataik tükröződjenek játékaikon és tevékenységeiken

- személyiségük legyen kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott a világra és társaikra is,
- érdeklődő egészséges önbizalommal rendelkező, a szabályokat megértő és betartó, kreatív személyiséggé váljanak
- testileg, szellemileg önmagukhoz képest fejlődjenek.

4.2 Óvodakép

Óvodánkban a gyermek érdeke mindenekfelett áll. Az óvodás korú gyermekek elsődleges színtere a család. A gyermek nevelése a család joga és kötelessége. Az óvodai nevelés a családi nevelést kiegészítve elősegíti a gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását és gondoskodik a gyermekek napközbeni ellátásáról.

Az óvodánk funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő – személyiségfejlesztő.

Nevelőmunkánk alapelvei - Olyan óvodát szeretnénk,

- amely érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkört biztosít az óvodás korú gyerekek számára
- amely a gyerekek egészséges fejlődéséhez/fejlesztéséhez az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik
- ahol a gyermeki személyiséget tisztelet, szeretet, megbecsülés, elfogadás és bizalom veszi körül
- amely lehetővé teszi a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását, figyelembe véve az egyéni fejlettséget, képességeket
- ahol egész nap biztosítva van a mindennapi tapasztalatszerzési, gyakorlási lehetőség, ahol alkothatnak, kreativitásukat kiélhetik, gyakorolhatják, és így megtanulják a közösségi élet szabályait
- ahol a gyermekek önállóan tevékenykednek
- ahol szabad játékkal és sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel, közös tevékenységekkel segítjük személyiségük harmonikus fejlődését, fejlesztjük a gyermekek erkölcsi, érzelmi, értelmi és testi nevelését, mely bizalom alapuló, toleráns, együttműködő légkört biztosít a szülők számára

- ahol az óvodában dolgozók személyisége és példamutatása elfogadó, segítő, támogató és előítéletmentes
- ahol személyes példamutatásunkkal egymás elfogadására és a különbözőségek tiszteletére nevelünk.

4.3 Az óvoda épülete

Az óvoda Budaörsön, a Szőlő közben található, egy nagy kerttel rendelkező családi házban.

Az épületet 2017-ben teljesen felújítottuk, korszerűsítettük, balesetmentessé alakítottuk. Olyan helyé varázsoltuk, ami a gyermekek nevelésére, fejlesztésére, gondozására magas színvonalon alkalmas. A csoportszobák nagyméretűek, kényelmes teret biztosítva a sokféle tevékenység megszervezésére. A gyermekcsoportok átlagléttszáma 12-15 fő. A csoportok szervezési elvének megvalósulását befolyásolja az óvodába jelentkező gyermekek életkora, létszáma, illetve az iskolába távozó gyermekek száma. A hozzánk járó gyermekeket családiás, kiegyensúlyozott és szeretetteljes környezetben, szakképzett óvodapedagógusok és szakképzett dajkák nevelik és fejlesztik. Az óvodapedagógusaink munkáját logopédus, valamint az intézmény partnerközpontú működése segíti. Mivel az óvodai éveket az anyanyelv minél jobb elsajátítására, fejlesztésére fordítjuk, az idegennyelv-oktatást óvodánkban nem preferáljuk. Különös gondot fordítunk az egyéni bánásmód megvalósulására, a testi és lelki egészség megőrzésére. A fentiek szellemében egészséges arányt tartunk az irányított foglalkozások és a spontán játék között, hiszen a gyermek a játékon keresztül fejlődik a leginkább.

A tanköteles életkorú gyermekek számára külön helyiségeket biztosítunk, az óvodai nevelés megszervezésére, hogy a saját csoportjukból kiemelve, homogén közegben, koncentrált figyelemmel készíthessük fel őket az optimális iskolakezdésre.

Kedvelt tartózkodási helyünk a tornaszoba, amely jól felszerelt, minden igényt kielégít a gyermekek mozgásának fejlesztésére. A tornaszobában sokféle mozgásfejlesztő eszköz és kellék biztosítja és segíti a gyermekek szervezett és kötetlen mozgásfejlődését. Óvodai nevelésünkben kiemelten hangsúlyos a mozgáskompetenciák és a mozgásműveltség komplex fejlesztése. Központi eleme a mozgásfejlesztés, amelyet jól képzett mozgásfejlesztő pedagógusaink, és az „utazó” edzők magas szinten végeznek. A változatos tevékenységek szervesen illeszkednek az életkori sajátosságokhoz, a gyermekek érdeklődéséhez és az egyéni képességekhez. Kiemelten fontos az Alapozó torna, a labdás torna, ovifoci, a népi mozgásos gyermekjátékok, a jóga, rendszeres kirándulás és alkalmanként a jégkorcsolya.

Gyakran megyünk kirándulni a közelben található erdőkbe, parkokba, ahol a gyermekek a természetben tudnak mozogni, énekelni, játszani. A kirándulások alkalmával megismerik az erdőben élő növény és állatvilágot, felfedezik a természet adta szépségeket, elsajátítják a környezettudatos magatartást és segítségünkkel megtanulják a környezetvédelmi szokásokat. Nagy figyelemmel állítjuk össze a napi négy étkezést, hogy a gyermekek változatos, egészséges ételeket egyenek. Minden étkezéshez kínálunk gyümölcsöt és zöldséget

4.4 Udvar

Az óvoda indulásakor a kertet is felújítottuk. A tudatosan átgondolt játéktér az udvar minden pontjáról áttekinthető, és megvalósításában igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz, igényeihez. Az udvaron található telepített mászóka, csúszda, homokozó minőségi tanúsítvánnyal rendelkezik. A szabványoknak megfelelő mászóka és csúszda ütéstompító rugalmas aljzattal rendelkezik.

Igyekszünk minél több időt a friss levegőn tölteni, szeptembertől májusig napi két-három órát vagyunk az udvaron, a nyári hónapokban az óvoda játékaik kitelepülnek az udvarra, így szinte az egész délelőttöt a szabadban töltjük. Az udvaron is biztosítjuk a szabad játékot, a tapasztalatszerzési lehetőségeket, kutathatnak, kísérletezhetnek. Részt vehetnek szervezett játékokon, önfeledten futkározhatnak és fogócskázhatnak. Az udvarhoz tartozik egy nagy meggyfa, melyre nemcsak felmásznak, de termését örömmel szüretelik is, az odvában fészkelő és költő madarak életét kíváncsian követik. A két hatalmas ezüstoffenyő alatt tobozt, a kertbe belógó öreg diófa tövében diót keresgélnek, a körben virágzó orgonáról anyák napja környékén szakítanak óvodásaink. Az udvar növény- és állatvilága kiváló lehetőséget ad, hogy megfigyeljük őket, rácsodálkozhatunk a körülöttünk levő környezet szépségére, megfigyelhetjük az évszakok változásának jelenségeit, kísérletezhetünk. A zöld udvarunk lehetőséget ad, hogy megtanítsuk a gyermekeknek a természet tiszteletét, a környezetvédelem fontosságát.

A gyermekek szüleivel bizalomra épülő, együttműködő kapcsolatot ápolunk, ezért a hagyományos ünnepeinket (Márton-nap, adventi készülődés, anyák napja, apák napja, ballagás és évszáró) a szülőkkel közösen ünnepeljük.

4.5 Személyi feltételek

Alkalmazotti létszám adatok: 9 fő

Alkalmazottak	Létszám adatok
Óvodapedagógus	4 fő ebből 1 fő vezető
Dajka	5 fő ebből 1 fő tanító végzettséggel 1 fő tanári végzettséggel 1 fő gyógypedagógiai végzettséggel
Külső segítő szakemberek	
logopédus, gyógypedagógus	1 fő
jógaoktató	1 fő
rekreációs szakember	1 fő

Nevelőtestületünk képzettségi és szakképzettségi mutatói:

Képzettség iránya	Képzésben részt vettek száma
Főiskolát végzett óvónők száma:	4 fő
Szakvizsgával rendelkezők	3 fő

A pedagógusok továbbképzési irányultsága

Irányultság	Létszám adatok
Alapozó terápia	1 fő
DIFER használata és az erre alapozott fejlesztés	1 fő
Drámapedagógia	1 fő
Így tedd rá! program	1 fő
Komplex mozgásterápia	1 fő
Mesezene program	2 fő
Montessori alaptanfolyam	1 fő
Mozgáskotta	4 fő
Sakkpalota program (Polgár Judit)	1 fő

A nevelőmunkánk kulcsszereplője a pedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. A pedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára, éppen ezért a pedagógusi tevékenységek és az óvoda működését segítő, nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Programunk megvalósításának feltétele, hogy az óvodapedagógus hiteles, megjelenésében igényes, nyugalmat, elfogadást, megértést, szeretet, vidámságot árasztó legyen.

A pedagógiai folyamatokat figyelemmel kísérjük, tudatosan tervezünk rövid és hosszútávon is.

Az elért eredményeket elemezve a változtatásra, korrekcióra vagyunk képesek.

Inkluzív, előítéletektől mentes gondolkodásunkkal mutatunk példát a „másság” elfogadására, fejlesztjük a gyermekcsoportot közösséggé.

A szülőkkal – a gyermekek fejlesztése érdekében – együttműködünk, és együttműködésünk a kölcsönös tiszteleten alapul. Elfogadjuk és tiszteletben tartjuk a családi és nemzeti értékeket.

Munkánkat szakmai elkötelezettség, önállóság jellemzi, örömmel tanulunk egymástól is. A mindennapokban derűt, kedvességet, nyugalmat árasztunk egyéniségünkkel, személyiségünkkel összhangban.

Törekszünk a pedagógusok előmeneteli rendszeréhez kapcsolódó ellenőrzési/önértékelési folyamatokban előírt elvárásokhoz való igazodásra, a megjelölt kompetenciáik fejlesztésére.

Folyamatosan képezzük önmagukat, hogy a társadalmi, szakmai elvárásoknak és belülről fakadó szakmai kultúránknak megfeleljünk.

4.6 Tárgyi feltételek

Helyiség funkciója	Száma	Felszereltsége
Csoportszobák száma	2	Esztétikus, életkorhoz igazodó eszközökkel, játékokkal felszerelve. Minden csoportszobához külön mosdó tartozik.
Öltöző	2	Névvvel és jellel ellátott szekrényekben tárolhatják a váltó ruhákat és cipőket a gyerekek.
Tornaterem	1	Számos mozgásfejlesztő eszközzel: labdás készségfejlesztő eszközök, Mozgáskotta készlet, jógamatracok,
Logopédiai / fejlesztő foglalkoztató	1	Megfelelő fejlesztési eszközökkel
Irodahelyiség	1	Laptoppal, internet hozzáférhetőséggel
Többfunkciós helyiség	1	Nevelői szoba, orvosi szoba, egyéni és csoportos fejlesztésre lehetőséget adó helyiség

Tálalókonyha	1	A HACCP közétkeztetési minőségbiztosítási rendszernek megfelelő berendezéssel és működéssel
Betonos udvarrész	1	Árnyékolóval ellátott terület, ahol kismotor, futóbicikli és roller használható
Udvar	1	Homokozóval és csúszdás mászókával kiegészített árnyas, füves fás terület

Az óvoda külső és belső környezetének ápolása és rendben tartása napi és folyamatos feladatunk, amelyben a gyermekek is részt vehetnek, igény szerint. (Levélsöprés, locsolás, homokozó rendben tartása stb.) Csoportszobáink otthonosak, barátságosak, jól felszereltek és esztétikusak. A tudatosan kialakított tárgyi környezet a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását is támogatja. A gyermeki tevékenységek színterei a különböző kuckók, tevékenységközpontok, játékterek. Csoportszobáink berendezéseinél figyelembe vettük a gyermekek testméreteit, a székek magasságát ehhez igazítottuk. Azokat az eszközöket, amelyeket a gyermekek mindennap használnak elérhetővé tettük számukra, hogy kielégítsük az önállóságra való törekvésüket.

Eszközeink kielégítik mozgás és játékgényüket, esztétikusak, életkori sajátosságok figyelembevételével válogatottak. Számos eszközt pedagógusaink készítenek, ezáltal ösztönözve a gyermeki kreativitás kibontakozását, valamint az érzelmi nevelés hangsúlyosságát. (bábok, zokniállatok, horgolt mesefigurák, fejlesztő-, ügyességi- és társasjátékok)

5. Az óvodai nevelés alapelvei

5.1 Nevelési elvünk, pedagógiai hitvallásunk

Ahogy az óvodánk nevében is benne van fő alapelvünk, hitvallásunk, hogy egyrészt minden szempontból egészséges gyermekeket neveljük, másrészt minden szempontból az életre készítjük fel őket. A középpontba a gyermeki tevékenységre épülő nevelést állítjuk, és ezt az elvet a teljes nevelési folyamaton keresztül kiemelten kezeljük. Fő törekvésünk az, hogy a gyermekeket minden életkorban vezessük valamely irányba, amely nem csak az iskolai feladatokra, hanem a való életre készít fel, valóságos tevékenységeken keresztül.

Kiemelt célunk, hogy a mozgás a mindennapjaik fő részévé váljon. Óvodai nevelésünk központi eleme a mozgásfejlesztés, melyet jól képzett pedagógusaink, valamint az „utazó” edzők professzionális szinten végeznek. Változatos tevékenységeink szervesen illeszkednek az életkori sajátosságokhoz, a gyermek érdeklődéséhez és egyéni képességeihez. A heti egy kötött mozgásfejlesztő foglalkozáson kívül minden nap beleillesztjük a napirendünkbe a 15-20 perces fejlesztő mozgást, továbbá egy óra szabad mozgásos játékot, lehetőség szerint a szabadban. Célunk, hogy a gyermekekkel a mozgást megszerettessük, és a mozgáskedvüket felkeltsük, megőrizzük.

5.2 Óvodánk helyi nevelési alapelvei célkitűzései

Programunkban a gyermekközpontú, nevelésközpontú, cselekvésközpontú óvodai nevelést tűzünk ki megvalósítandó célként. Programunk szemléletmódja és felfogása a módosított ONOAP irányvonalát követi, az óvoda funkciójához, a társadalomban betöltött szerepéhez, a hagyományokhoz és az eddig elért eredményeinkhez igazodik.

Alapelveink

- A gyermek tisztelete, elfogadása, szeretete, megbecsülése és a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése.
- A szabad játékon keresztül biztosítjuk a gyermek harmonikus személyiségfejlődését. Az életkornak megfelelő műveltség tartalmak közvetítését a játékban, sokszínű tevékenységek biztosításával valósítjuk meg.
- Az individuum és a közösség egymásra hatásának erősítése, a tapintat, nyitottság, őszinteség, rugalmasság az együttnevelésben.
- Az együttműködő magatartási formák és viselkedési módok szokássá alakítása, az egységes szokás- és szabályrendszer alkalmazásával.
- A gyermekek pozitív megerősítése, hogy reális énképe és önbizalma kialakuljon.
- A nevelés folyamán mindig a gyermek aktuális személyiségét, képességeit, eltérő terhelhetőségét kell figyelembe venni, elfogadni azt, és onnan megszervezni a fejlesztés további lépéseit.
- A gyermekek tehetségének felfedezése és kibontakoztatása.
- A hatékony nevelőmunka érdekében szülőkkel történő együttnevelés megvalósítására törekvés.

- Az óvodánkban folyó nevelőmunka tervezésében a rendszeresség, következetesség, fokozatosság és folyamatosság valósuljon meg.
- Prevenció alkalmazása a tanulási zavarok, gyermekvédelem, egészségvédelem, balesetvédelem területén.

Célunk

- A családi nevelést kiegészítve, valós tevékenységeken keresztül segítsük elő a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását.
- A gyermekek testileg-lelkileg egészséges életvitel igényének alakítása.
- A gyermekek életkori sajátosságaiból fakadó mozgásigény kielégítése, egyéni teljesítőképességének figyelembevétele mellett a térbeli tájékozódás, mozgáskészség tervszerű fejlesztése. A mozgás szeretetére építő életmód megalapozása.
- Mozgásnál a természet adta lehetőségek rendszeres kihasználása.

Kiemelt feladatunk

Elsődleges feladatunknak az „életre nevelést” tekintjük, melyben olyan kompetenciák fejlesztését kell megvalósítanunk, amelyek nemcsak az iskolában, hanem szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetükben is segítenek a gyermeknek eligazodni. A megfelelő készségek, képességek fejlesztésével önbizalmuk megerősödik, ezáltal stressztűrő képességük nő. Feladatunk sokrétű, hiszen tevékenységeink megszervezése során a komplexitásra törekszünk.

Az óvodapedagógus feladatai

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör biztosítása az óvodás korú gyerekek számára, amelyben a gyerekek egészséges fejlődéséhez/fejlesztéséhez az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő személyi és tárgyi feltételek megvalósulnak.
- A gyermeki személyiséget tisztelettel, szeretettel, megbecsüléssel, elfogadással és bizalommal vegye körül.
- Tegye lehetővé a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását, figyelembe véve az egyéni fejlettséget.

- Egész nap biztosítsa tapasztalatszerzési, gyakorlási lehetőségeket, ahol alkothatnak, kreativitásukat kiélhetik, gyakorolhatják, és így megtanulják a közösségi élet szabályait, tevékenységeiket öröm kísérje.
- Nevelje önállóságra a gyerekeket.
- Szabad játékkal és sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel, közös tevékenységekkel segítse, személyiségük harmonikus fejlődését.
- Korcsoportjának megfelelő problémahelyzeteket teremtsen, ezzel biztosítva az önálló gondolkodás fejlődését.
- Differenciált feladatadással tegye lehetővé, hogy minden gyermek sikerélményhez jusson, és egyéni tempójában fejlődhessen.
- Valósítsa meg a gyermekek erkölcsi, érzelmi, értelmi és testi nevelését; bizalmon alapuló, toleráns, együttműködő légkört biztosítson a szülők számára
- Az óvodában dolgozók személyisége és példamutatása elfogadó, segítő, támogató legyen. Olyan légkört teremtsen, ahol szabadon megoszthatják gondolataikat egymással és a felnőttekkel egyaránt.
- A gyermekek-gyermekek, gyermekek-pedagógusok, pedagógusok-szülők, pedagógusok-pedagógusok között bizalomra épülő, együttműködő, segítő, szeretetteljes kapcsolatot alakítson ki.
- Az óvodában dolgozó pedagógusokkal és az ő munkájukat segítő pedagógiai asszisztensekkel és dajkákkal előítélet-mentes pedagógiai környezetet alakítson ki, példamutatásukkal egymás elfogadására és a különbözőségek tiszteletére neveljen.
- Az óvodában dolgozó pedagógusok és az ő munkájukat segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák folyamatosan képezzék magukat.

6. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- a szocializáció, az érzelmi nevelés, erkölcsi és közösségi nevelés biztosítása
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

6.1. Az egészséges életmód alakítása

„Az egészség a teljes, testi, lelki és szociális jólét állapota és nem csupán betegség és a fogyatékoság hiánya.”

Az óvodás korú gyermekek egészségre való nevelése kiemelt fontosságú, mert kihat a gyermekek felnőtt korára is. Az egészség védelme és fenntarthatósága tanítható.

Célunk

Az óvodai nevelés része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére irányuló egészségnevelő tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat a testi (szomatikus), a lelki (értelmi, érzelmi, akarati) és szociális (társas, közösségi) nevelő tevékenységre vonatkozik. Az óvoda mindennapi nevelési programja az egészségvédelemre és egészségfejlesztésre épül, azaz az egészségnevelés a kifejezetten edzőprogramokon túl az óvodai élet valamennyi szakaszára vonatkozik. Egészséges életmódra nevelés, egészséges életvitel igényének alakítása, gyermek testi és lelki fejlődésének elősegítése.

Feladatunk

Egészséges táplálkozási szokások alakítása

A növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele. Gyermekkorban ugyanis a tápanyagok nemcsak a mozgás során elfogyasztott energiát pótolják, hanem a növekedéssel járó testépítést is biztosítják.

- Fontos a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel, ezért a gyerekek nálunk bármikor ihatnak a nap folyamán.
- Ismertetjük az ételek alkotóelemeit, új ízeket kínálunk
- Ösztönözzük a rágásra
- Figyelünk, hogy az étkezések között legalább 2 óra teljen el
- Fokozottan ügyelünk az ételallergiások diétájára
- Óvodapedagógus gondozási feladatai: szellőztetés, kulturális étkezés feltételeinek biztosítása, naposok segítése, ételek megnevezése, jó hangulat megteremtése, étkezés erőltetésének kerülése, megfelelő méretű evőeszközök adása, állandó étkezési időpont biztosítása, megfelelő mennyiségű ételszedésre tanítás.

Higiénés szokások alakítása

- Személyi higiénére nevelés
- Fontos a megfelelő tisztálkodás (bőr, haj, köröm, nemi szervek tisztasága), rendszeres kézmosás, fogápolás, és zsebkendő használat.
- Lehetővé tesszük, hogy a gyermek bármikor kimenjen wc-re, ahol nyugodt körülmények között végezheti dolgát.
- Mindenki a saját egyszemélyi használatú eszközét (fésű, fogkefe, törölköző, zsebkendő, takaró) használja, így számos fertőző betegség megelőzhető.
- Alapkövetelményünk: jellel ellátott, külön tárolt, szükség esetén mosott személyi higiénés felszerelés.
- A gyermek egészségét (küllem, kipihentség, tisztaság) folyamatosan ellenőrizzük, ha a gyerekek segítséget igényelnek, biztatjuk őket igényeik kifejezésére.
- Időjárásnak megfelelő öltözködésre ösztönözzük őket.

Környezeti higiéné szokásainak alakítása

- Óvodát tisztán, rendben tartjuk, szépítgetjük.
- Növényeket nevelünk a szobában.
- Sokat szellőztetünk
- Világítást csak a legszükségesebb helyzetben használunk.
- Szelektíven gyűjtjük a szemetet.
- Takarékoskodunk a vízzel és az energiával.
- Allergén anyagok kiszűrése, felületek tisztántartása, portalanítása.

Betegségmegelőzés szokásának alakítása

- Megmossuk a gyümölcsöket, zöldségeket
- Minden étkezés előtt kezet mosunk.
- Betegen nem engedjük óvodába a gyermekeket.
- A betegségek megelőzésére vonatkozó szokások és szabályok kialakítása, megtanítása: köhögés, tüsszentés, orrfújás stb.
- Betegségek észlelése esetén, orvos, szülő értesítése, gyermek elkülönítése.
- Kisebb rendellenességek észlelése és korrekciója: lúdtalp, gerincferdülés, bőrbetegség, anyajegyek figyelése.
- Balesetek megelőzésére nevelés.

- Megmutatjuk a balesetveszélyes helyeket.
- Eszközhasználatot gyakoroljuk.
- Utcai közlekedési szabályokat betartatjuk

A pihenés szokásának alakítása

- A gyermekeknek szükségük van a délutáni pihenésre. Előtte megfelelően kiszellőztetünk, majd biztosítjuk a nyugodt pihenés feltételeit. A gyermekek csendben otthonról behozott vagy az óvodai kellékekből választott „alvósaikkal” alhatnak.
- Pihenés előtt mindig mesélünk, énekelünk, halk zenét hallgatunk, simogatjuk őket és hozzájuk bújunk. Az alvást már kevésbé igénylők számára, egy óra után csendes tevékenységeket biztosítunk.

A testedzés, testmozgás szokásának alakítása

Az egészséges életmódra nevelés fontos összetevője. Szabadban vagy teremben, eszközzel vagy nélküle, spontán vagy szervezett formában mindennap biztosítjuk a gyermekek igényeinek megfelelő mozgást. A gyerekek mozgásigénye rendkívül nagy. Arra törekszünk, hogy korlátozások nélkül, belső szükségletből eredően vegyenek részt a sokmozgásos tevékenységekben, játékokban, kedvükre mozoghassanak, egyéni igényeik szerint szabadon választhassák meg a terhelés intenzitását és időtartamát. A mozgás segít a teherbíró képesség, az állóképesség, a helyes testtartás fejlesztésében, a gyermek megismeri testét, kialakul önértékelése, rugalmas lesz, fejlődik kreativitása, problémamegoldása, a szabályok betartásával fejlődik figyelme, képes lesz az önkontrollra, elviseli a kritikát.

Öltözködési szokások alakítása

- A gyerekek öltözködése mindig időjáráshoz igazodó, többrétegű, kényelmes viselet.
- Védjen a különféle sérülésektől.
- Válgják begyakorlott szokássá az öltözködés helyes sorrendje.
- Figyeljük a naponta lecserélendő ruhaneműk tisztaságát (zokni, fehérnemű).
- A cipő legyen kényelmes, jól szellőző, megfelelő méretű, sarok nélküli lábbeli.

Óvodapedagógus feladatai:

- Az egészséges személyiségfejlődéshez szükséges az óvónő és gyerek közötti jó kapcsolat.

- Az óvónő mindenkivel egyenrangúan bánjon, ismerje fel a problémákat, egyéni igényeket. Figyelje a gyerekek egészségi állapotát, ismerje fel a veszélyeket, egész lényével az egészséges életmódra nevelést hangsúlyozza.
- Az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása a testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a gondozás központi kérdése. A napi életritmus (napirend), a rendszeres, megszokott időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra.
- Koordinációs képességek fejlesztése a két testfél mozgásának összerendezése.
- A testtudat, a testséma fejlesztése, az alakmozgások koordinációjának javítása, valamint a szem – kéz koordináció fejlesztése.
- Térérzékelés és az állóképesség sokoldalú fejlesztése
- A mindennapi, levegőn történő szabad mozgás biztosítása.
- A gyermekek igénye szerint sokoldalú mozgástevékenységek, (sport, ügyességi) napirendbe illesztése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- igényesek magukra és a környezetükre
- önállóak a tisztálkodás terén (fogmosás, fésülködés, mosakodás)
- önállóan használják a zsebkendőt
- szükségleteiket önállóan kielégítik
- kiszolgálják magukat, önállóan tevékenykednek
- önállóan öltözködnek, vigyáznak a ruháikra, az időjáráshoz megfelelő ruhát vesznek fel vagy le
- önállóan étkeznek, az evőeszközöket megfelelően használják
- vigyáznak a környezetükben levő élőlényekre és élettelen tárgyakra
- környezettudatosan játszanak
- igénylik a mozgást, a levegőzést és a kirándulást a szabadban

6.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

A gyermeki tevékenységeket az érzelmek irányítják, ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt, derűs, otthonos, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk

Olyan légkör megteremtése, amelyben a gyermekek bizalommal fordulhatnak a felnőttek felé. Ehhez elengedhetetlen a gyermekek és az óvodában dolgozók és a gyermekek közötti pozitív töltésű kapcsolat. Olyan mintaadó környezetet kell létrehoznunk, ahol a gyermek megalapozhatja a szociális kompetenciáit; az alapvető erkölcsi normákat, szabályokat és magatartási formákat elsajátíthatja, amely a közösségi létéhez, később pedig az iskolába lépéshez szükséges. Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik elfogadják, megértik, hogy az emberek külső, belső tulajdonság és képességek alapján különböznek egymástól. Toleránsak, elfogadóak a másikkal, segítik társaikat. Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik ápolják, tisztelik a hagyományainkat és a nyelvi kultúránkat, szűkebb és tágabb környezetük megismerésére törekcszenek.

Az óvodapedagógus feladatai

- Pozitív viselkedési mintákat, szabályrendszereket alakítson ki.
- A gyermekeknek modellt adjon, olyan viselkedéskultúrát és beszédstílust nyújtson, amely utánzásra alkalmas.
- Valamennyi gyermeket ismerje meg, sajátosságait fedezze fel, segítse a gyermekek közösségbe illeszkedését.
- Közös élményszerzési lehetőségeket biztosítson.
- Értse meg a gyermekek érzelmi megnyilvánulásait, segítse a szocializációjukat, és pozitív érzelmi töltésű kapcsolataik kialakítását.
- Tanítsa meg őket a konfliktusaik megoldására, a negatív érzelmek elfogadására, feldolgozására.
- Biztosítsa a testi közelséget, hallgassa meg a gyermekeket, mutassa ki szeretetét és sokat dicsérje őket.
- Bátorítsa a gyermekeket, ami által fejlődik, erősödik a pozitív énképük és az önbizalmukat nő.
- Engedjen teret az önkifejező törekvéseknek.

- A lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése kiemelt törődést igényel, ezért szükség esetén a megfelelő szakemberek együttműködésével (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus) támogassa fejlődésüket.
- A családdal összhangban együttműködve, nyugodt, szeretetteljes, biztonságos légkört kialakítson ki, ahol a gyermek személyiségét ki tudja bontakoztatni, éntudatát és identitását formálni tudja.
- Példamutatásával, közös élményeken alapuló tevékenységeken keresztül, mutassa be, hogy hogyan alkalmazkodjon környezetéhez.
- A gyermek a mindennapok folyamán sajátítja el a pedagógusai és társai segítségével az óvoda szabályait, szokásait, hogy hogyan illik viselkedni az utcán, az asztalnál, a boltban, embertársaival stb.

A példamutatás nagyon fontos egy gyermek életében. A gyermek utánozva sajátítja el számtalan viselkedésformáját. Az utánzás a szociális tanulásnak is a legalapvetőbb formája. Az óvodáskorú gyermekek mindig egy modellt utánoznak. Egy olyan modellt, akihez erős érzelmi viszony fűzi őket. Ezért fontos, hogy az óvodában dolgozó pedagógus és dajka milyen modellt állít a gyermek elé.

A gyermekek felé közvetítendő erkölcsi értékek

- Gyermekek, család, szülők, óvodában dolgozók, minden ember és élőlény tisztelete
- Igazmondás
- Hazaszeretet
- Őszinteség
- Figyelmesség, kedvesség, gesztusok
- Egymás szemébe nézés
- Tolerancia
- Társak segítése
- Rászorulóknak segítése

Közösségi - magatartási szokások és szabályok

- köszönési formák megismerése, használata
- a megszólítás helyzetei, formulái

- a kérés, különböző udvariassági szokások formái és helyzetei
- a társakhoz való viszony, az alkalmazkodás, tolerancia, empátia
- felnőttekhez való viszony
- tevékenységekhez való viszony, együttes játékhelyzetek

Szociális értékrend és szociális motívumok fejlesztése

- Modellnyújtás
- Problémamegoldás
- Megerősítés (jutalmazás, dicséret)
- Szerepjáték
- Mesélés
- Történetek megbeszélése

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Elfogadják, tisztelik, hogy az emberek különböznek
- Képesek kapcsolatteremtésre, metakommunikációs jelzések adására és fogadására
- Igénylik a társas kapcsolatokat, keresik a felnőtt és a társak társaságát
- Képesek késleltetni szükségleteik kielégítését
- Betartják az alapvető viselkedési és udvariassági szabályokat
- Kialakulnak a következő érzelmeik: empátia, együttérzés, büszkeség, bűntudat, felelősségtudat, kérés nélkül segítenek egymásnak
- Kialakul a feladattudatuk
- Próbálják a konfliktusokat megoldani, elviselik a kudarcot
- Igyekeznek legyőzni az akadályukat
- Kialakul a kompromisszumkészségük

6.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés az egész nap folyamán spontán módon, és a tevékenységekben, az irodalmi nevelés során és az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben valósul meg. A gyermek a beszéd segítségével válik interaktívvá, beszéd során megérti a külvilágot és az anyanyelv elsajátításával egész személyisége fejlődik.

Célunk

A hallás, fonémahallás, hangképzés, beszédértés egyénenkénti megismerése, játékos fejlesztése, az önkifejezés elősegítése. Olyan „beszélő környezetet” biztosítása, ahol a nyelvi fejlesztés változatos formában, komplex módon, a gyermek egyéni adottságait figyelembe véve, a szabad játék által valósul meg.

Az anyanyelvi fejlesztés tartalma és feladatai

Az óvodai nevelés egészét átszövi az anyanyelvi nevelés. Feladatunk egy olyan derűs, szeretetteljes légkör létrehozása, ami beszédre ösztönöz.

Nagyon fontos, hogy a óvodában dolgozó óvodapedagógusok és a munkájukat segítő személyek is észrevegyék azokat a spontán helyzeteket, amikor beszélgethetnek a gyermekekkel, válaszolhatnak a kérdéseikre és új ismereteket adhatnak.

Az anyanyelvet a gyermek utánzás útján sajátítja el, ehhez elengedhetetlen a helyes mintát adó személy, aki példát mutat és fejleszt.

A „beszélő magatartást” akkor sajátítja el a gyermek, ha érzelmi biztonságban van, derűs, nyitott a légkör, megtapasztalja a személye és a mondandója iránti érdeklődést, értő odafigyelést, ha türelmesen kivárjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezését, ha kíváncsisága kielégül, kérdéseire korának megfelelő választ kap.

- Fontos számunkra, hogy bensőséges gyermek-óvónő kapcsolat és gyermekek közötti barátságok kialakuljanak.
- Az óvodapedagógus szókinccse, beszédstílusa, viselkedéskultúrája példaértékű legyen, mivel a gyermek utánozza őt.
- Biztosítjuk, hogy minden gyermek gyakorolja a beszédet a nap folyamán.
- Folyamatosan bővítjük a gyermekek aktív és passzív szókincsét.
- Inspiráljuk és megválaszoljuk a gyermeki kérdéseket.
- Biztosítjuk a testközelséget, meghallgatjuk a gyerekeket, figyelünk rájuk. Sokat dicsérünk, bíztatjuk őket.
- Gyakran mondókázunk, hallgatunk mesét, dramatizálunk, énekelünk.
- Olyan gyermekirodalmat biztosítunk, melyben a gyermek eligazodik az érzelmeiben és az adott nyelvi szinten követhető.
- A könyvet olyan helyre helyezzük, amit a gyermek mindig elér, ezzel elősegítjük, hogy olvasó felnőtté váljon.

- Kihasználjuk a művészetek adta lehetőségeket az anyanyelvi nevelés terén.

Bábozás

A gyermek eljátssza az életét közlő történeteket, átéli a történet folyamatát, azonosul a főhőssel. A felnőtt bábozása mintát ad a gyermek bábjátékára. Közös bábozás során a bábok beszélgetnek, a felnőtt a gyermek életéből vett ismerős játékok során feszültséget oldhat, megismerheti a gyermek félelmeit, örömeit. Kiderül, mi foglalkoztatja a gyermeket.

Drámajátékok

A drámajáték az óvodában olyan módszer, amely a játékra alapoz, a gyermeki cselekvésre koncentrál, feltárja és fejleszti a gyermek kreatív képességeit.

A gyerekek a drámajáték során megtanulják, hogyan alakítsák ki saját gondolkodásmódjukat, értékrendszerüket, és megtapasztalják, milyen sok megoldás létezik egy adott helyzetre. A gyerekek bátrabbak, közvetlenebbek, nyitottabbak, elfogadóbbak lesznek általuk. Erősödik önbizalmuk, intelligensebbek, érzelmi intelligenciájuk fejlődik, fogékonyabbak, kíváncsibbak lesznek a körülöttük élő emberekre, a világ sokszínűségére.

Verselés-mesélés

A népi mondókák és versek mondása hatásosan segíti a beszédészlelés, beszédmegértés fejlődését. Alkalmat teremt a gyermek számára a ritmus, a hangsúly, a hanglejtés, és a beszédtempó gyakorlására. Szókincse, általános tájékozottsága bővül, kreativitása, szépérzéke fejlődik. Saját versfarigcsálással is próbálkozhatnak a gyerekek közösen, ami közösségteremtő értékkel bír. A mesélés gazdagítja a gyermek személyiségét, formálja az esztétikai, erkölcsi, közösségi érzelmeket, fejleszti az értelmi képességeket, kibontakoztatja a gyermeki világgépet, és nem utolsósorban az anyanyelvi és kommunikációs képességeket. Könyvből, fejből, közösen, egyénileg - változatos módon, DE minden nap, akár többször is jelenjen meg a MESE az óvodás életében!

Vizuális és kézműves tevékenységek

A vizuális tevékenység folyamán a gyermek érzelmeket, gondolatokat fejez ki, verbális megnyilatkoztatásra készíti. A gyermek életében az ábrázolás a beszéd

mellett egy újfajta közlő nyelv. Alkalmas arra, hogy amit szóban nem tud, nem mer elmondani, a vizuális tevékenység közben újra és újra átéli.

Ének, zene, énekes játék, gyerektánc

Az ének, zene, énekes játék és az anyanyelvi nevelés között szoros kapcsolat van. Az ének foglalkozás fejleszti a gyermek ritmusérzékét, mozgását, fantáziáját, észlelését, érzékelését, beszéd- és zenei hallását, kommunikációs képességét és beszédképességét.

Az értelmi nevelés tartalma és feladatai

Óvodánkban támaszkodunk a gyerekek érdeklődésére, kíváncsiságára. Megfelelő motivációval keltjük fel érdeklődésüket. Változatos tevékenységeken keresztül, a meglévő tapasztalataikra és élményeikre építve, játékkal juttatjuk őket új ismeretekhez.

Óvodáskorban elsősorban a megismerő tevékenységet erősítjük, az ehhez szükséges képességeket gyakorlással fejlesztjük. Az érzékszervi, mozgásos, cselekvő megismerési szintről a fogalmi szintű megismerés felé vezetjük a gyerekeket. Iskoláskorra célunk, hogy a gyermekek keressék és felismerjék az összefüggéseket, problémákat oldjanak meg, ok-okozati összefüggéseket lássanak meg.

A természetet, a környezetismeretet, a tudományos nevelést nevelőtestületünk úgy határozza meg, mint a megfigyelés, a kísérletezés minta útján történő feldolgozását.

Az a mód, ahogyan a gyermekeket megismertetjük a valósággal, az a tudományos szemlélet. A gyermek érdeklődése által vezérelt, tevékenységein keresztül kerül közvetlen kapcsolatba a fizikai és élővilággal.

A környezetismeret magában foglalja:

- a természet, a társadalom ismeretét,
- a környezetvédő szemléletet, magatartást.

Matematikai nevelésünkkel hozzájárulunk a gyermekek személyiségének alakulásához, a képesség fejlesztéséhez, alapot biztosítva az élethosszig tartó tanuláshoz.

Tartalmait elsősorban a gondolkodásfejlesztés jelenti.

A környezet megismerése során a gyermekek által szerzett tapasztalatok, ismeretek matematikai jelentéssel is bírnak. Az élő és élettelen valóság megismerő folyamatában fölfedezhetők azok formai és mennyiségi sajátosságai is. A gyermekek a környezetükön végzett közvetlen tevékenységek során egy életre szóló matematikai tudást és kompetenciát szereznek.

Feladatunk

Olyan helyzeteket teremtünk, amelyben a gyermekek tevékenykedhetnek, tapasztalhatnak, megismerhetik a körülöttük levő világot. Kíváncsiságukat, érdeklődésüket próbáljuk felkelteni. Pontosítjuk, kiegészítjük, rendszerezzük a gyermekek spontán szerzett tapasztalatait. Fejlesztjük a kreativitást és az értelmi képességüket, amely az egyéni érési tempójukhoz igazodik. Bővítjük a szókincsüket.

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermekek kommunikációs, metakommunikációs képességének fejlesztése.
- A képességbeli lemaradások korai felfedezése után szakemberek bevonása.
- Egyéni adottságok, hajlam, rátermettség, kiemelkedő képesség felfedezése.
- Szókincsbővítés, alapozó funkciók megteremtése.
- Anyanyelvi játékok alkalmazása.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása.
- Mindennapos mesehallgatás biztosítása, bábszínház, könyvtár, színvonalas előadások látogatása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.
- Az óvodapedagógus kérdéskultúrájával beszédre, gondolkodásra készíteti a gyermekeket.
- Pozitív mintaadással, beszélő környezettel, szabálykövetéssel fejleszti a gyermek beszédkultúráját
- Segítse a gyermeket a hétköznapi tárgyak, események megfigyelésében.
- Érdekes anyagokat kínáljon a további játékhoz, munkához.
- Segítse a gyermekek felfedezéseit jól megtervezett tevékenységekkel.
- Személyes érdeklődése, kíváncsisága legyen minta a gyerekek számára.
- Jellemezze a tudatos tervszerűség (logikusan szerkesztett, egymásra épülő, állandóan bővülő tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása).
- Tudjon „együtt gondolkodni” a gyermekekkel.
- Konstruktivitást igénylő feladatokat, problémahelyzeteket kínáljon.
- A fejlesztés a gyermekek egyéni fejlődéséhez igazodjon.
- Matematikai környezetet alakítson ki a mikro- és makro környezetben.
- Konkrét élményeken keresztül valósítja meg a matematikai nyelv fejlesztését.

- Segítse a matematikai élmények erősítését matematikai kérdésekkel.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Nyelvtanilag helyesen fejezik ki magukat: helyesen használják a névmásokat, névutókat, igeidőket, igekötőket.
- Beszédük összefüggő, folyamatos.
- Helyesen ejtik az egyes hangzókat: ép beszéd és nyelvi képességek birtokában vannak.
- A tagadó, állító, felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat megfelelő hanglejtéssel és hangsúllyal használják.
- Beszédük hanglejtése, hangsúlyozása a beszédhelyzethez alakul.
- Koruknak megfelelő a szókincsük.
- Szívesen beszélnek, kérdeznek.
- Képesek a szavak tagolására.
- Nyelvhasználatukban is megmutatkozik a kreativitás.
- Nonverbális kommunikációjuk megfelelő: gesztusuk, mimikájuk kifejező
- Képesek a kétirányú kommunikációra.
- Érdeklődnek a könyvek.
- Anyanyelvi játékokat játszanak.
- Ismerik a népmesékből, népi hagyományokban ismert kifejezéseket, és azokat megfelelően alkalmazzák.
- Kialakulóban a fogalmi gondolkodásuk, szándékos figyelmük.
- Lekötik a gondolkodást igénylő feladatok, helyes ismereteik vannak a világról és önmagukról.
- Gondolataikat képesek nyelvtanilag helyesen kifejezni.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket, önállóan megoldják az eléjük gördülő problémákat.

7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

7.1 A játék

A játék azon belül a szabadjáték a gyermekek számára elsődleges és alapvető tevékenység, egyben örömforrás. A játék a tanulás alapvető formája, a személyiségfejlesztés eszköze, mely mással nem helyettesíthető. Minden nap, hosszantartóan, zavartalanul ki kell elégülnie. A játék a fejlődésük során alapvető jelentőségű, semmi mással nem helyettesíthető életforma. A gyermekek egész napját átöleli. Élményeiket, tapasztalataikat játék folyamán dolgozzák fel.

Célunk

A játék folyamán ismerkedjenek meg a gyermekek a világgal, önmagukkal, a tárgyakkal és azok tulajdonságával. Fejlődjön a mozgásuk, a kézügyességük, önállóbbak és kitartóbbak legyenek. A játék hatással van az értelmi képességük fejlődésére, ízlésük alakulására is, továbbá általa fejlődnek a gyermekek közti társas kapcsolatok is.

A játék tartalma

A játékhoz nyugodt, derűs feltételeket biztosítunk a gyermekek számára. Minden játéknak és tevékenységnek megvan a maga helye, a gyermekek szabadon választhatnak a játékeszközök és helyszínek között. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermeknek módjában álljon nézelődni, válogatni, töprengeni, végül a számára éppen legvonzóbb játéktevékenységbe belefogni.

A csoportban vannak kialakított állandó játékhelyek, amelyek a gyermeki igénytől függően mobilizálhatóak. A játék színtere nem szűkül le a csoportszobára, igyekszünk minél több lehetőséget megragadni az udvaron való tartózkodásra, a szabad levegőn történő tevékenykedésekre. Itt is közvetlen kapcsolatba kerülnek a gyerekek a különböző anyagokkal (víz, homok, kavics, ágak). Formálhatják azokat, tevékenykedhetnek velük, felhasználhatják játékgényüknek, ötleteiknek megfelelően. Minden játékhoz biztosítjuk a szükséges eszközöket.

A gyermekek számára hozzáférhető helyen, átlátható rendszerben helyezük el a játékszereket. Olyan szokásrendszert alakítunk ki, amelyben a gyermekek az eszközöket önállóan használják és helyezik vissza a helyükre. Ezáltal alakítjuk igényességüket is.

Szívesen barkácsolunk játékeszközöket a gyermekekkel közösen, a gyermekek ötleteire alapozva, akár újrahasznosítva a „hulladékot” is.

Mivel a gyermekek játéka létforma, fejlődésüknek alapja, játékuk megfigyelése közben képet kaphatunk ismereteikről, élményeikről, beszédkészségükről, szociális és értelmi fejlettségük

valamennyi területéről. A gyerek játéka tehát személyiségük tükrözője, s mint ilyen, a gyermekek megismerésének leghatékonyabb és legjobb módszere, eszköze. A gyermek elsődleges játszótársa a felnőtt, aki utánozható mintát ad. Segít, támogatja a gyermekek játékát és a társas kapcsolatok kialakulását. Mindig bevonható társ marad, ha a játék elakad.

Kiemelt feladatunk

- Biztonságos, szeretetteljes, elfogadó, támogató, segítő légkör létrehozása.
- A napirendben elegendő idő biztosítása a szabad játékra.
- Olyan helyzeteket teremtünk, ahol a gyermekeket beszédre készítjük (bábozás, dramatizálás).
- Tapasztalatszerzési lehetőségek megteremtése, új élmények szerzése (feltételek kialakítása: hely, idő, eszköz, élmény), ahol a gyermekek a korábbi élményeiket, tapasztalataikat alkalmazhatják.
- A nap bármely szakaszában biztosítunk lehetőséget és eszközt a játszásra.
- A játéktémák megválasztásánál a gyermeki ötletekre alapozunk.
- A gyermekek személyiségének sajátosságait figyelembe vevő módszereket alkalmazunk a játéktevékenységek során pl. megfigyelés, buzdítás, bátortalanabb gyermekeknél páros játékok, szereposztás.
- Figyelünk, hogy szervezett foglalkozásunkkal ne zavarjuk az elmélyülten játszókat.
- A foglalkoztató szobában kialakítunk állandó játszóhelyeket a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz. A kialakított külön játékterekkel a gyermekek nem zavarják egymás játékát.
- A pedagógusok, a pedagógiai munkát segítő munkatársak és a szülők feladata is, hogy a gyermeknek a szabad játékhoz való jogát biztosítsa. Szükséges a folyamatos megerősítés, segítségadás, a konfliktusok feloldásának segítése, és az eszközök biztosítása.
- A gyermekek szabad játéka leggyakrabban közösségi játék, de tisztelnünk kell az egyedül játszókat is.
- A gyermek szabadon választhat társakat a játékhoz. A szabad társválasztás magában foglalja a „nem választást”, a félrehúzódot, az egyedüllét lehetőségét is. Ehhez a gyermeknek ugyanúgy joga van, mint ahhoz, hogy a hozzá közeledőket elutasítsa, ha az ajánlkozó féllel nem kíván közös tevékenységet folytatni.

- A szabad játékba csak az adott gyermek és szituáció ismeretében avatkozhatunk be.

Játékfajták és fejlődésük

Gyakorló játék

Kiscsoportban a gyakorló játék a legjellemzőbb, de nagy hangsúlyt kapnak a szimbolikus játékok, melyek fokozatos bővítésével érhetjük el a nagycsoportosok által kedvelt szerep-és szabályjátékok kialakulását. A gyakorló játék közben bontakozik ki a szerepjáték, mely nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta.

Irányításában fontos szempont, hogy megfelelő hely és eszköz álljon a gyermekek rendelkezésére, mellyel mozgásigényüket, manipulációs késztetéseiket kielégíthetik. Olyan eszközöket kell biztosítanunk számukra, melyek húzható, rakosgatható, tologatható játékok. Olyan tárgyak, melybe maguk is beleülhetnek, szállíthatnak, szabadon manipulálhatnak. A gyermekek játékok során valamilyen szabályhoz alkalmazkodnak, mely megjelenik a gyakorlójátékban is, bár ezek többnyire még nem tudatosan vállalt szabályok. Ezt fejlesztjük tovább óvodáskor végére belátáson alapuló elfogadással. Az életkornak megfelelő utánzójátékok, ritmusjátékok egyszerre adják a játék, a dallam, a ritmus és a mozgás élményét. A mozgás, a mozdulatok ismételtetése mellett öröm a hangok ismétlése is. A játékos hangképzések, játékos szavak verbális élményt nyújtanak és segítik a beszédfejlődést is

Szimbolikus- szerepjáték

A valóság mozzanatait – szubjektív módon – szerepeken keresztül jelenítik meg,

A szerepekkel bővült fantáziajáték, a megismerés szempontjából számtalan lehetőséget kínál: a vállalt szerepeken keresztül megjelenítik a valóság számukra lényeges elemeit, miközben sokoldalúan megnyilvánulnak és alakulnak a gyermekek közötti társas kapcsolatok (együttműködés, alá-fölérendeltség, viselkedési formák, fejlődik akaratauk, önállóságuk, beszédkészségük, gondolkodásuk stb.). Már a legkisebbeknél is megjelenhet a szerepjáték, amikor valamilyen szerepet magukra vállalnak a gyerekek. A mi feladatunk ilyenkor, hogy segítsük a „mintha” helyzetek kialakulását és így biztosítsuk a pozitív és negatív élmények kijátszását.

A szerepjátékban számos eszközre van szükségük a gyermekeknek, ezeket a közösen összegyűjtött tárgyakból, anyagokból készíthetik. A megvalósítás önállóan, vagy az óvodapedagógus segítségével történhet, amelyet fantáziájuk szerint szabadon használhatnak fel.

Barkácsolás

Különböző eszközök és anyagok felhasználásával építenek, szerelnek, létrehoznak alkotásokat; játékokat javítanak meg, ajándéktárgyakat készítenek. A szerepjátékhoz vagy az építkezéshez szükséges kiegészítők barkácsolását a mindig rendelkezésünkre álló eszközökkel oldják meg. Ezeket többször is felhasználhatják játékaikban, megfelelő helyen tárolják, szívesen megőrzik, mert saját munkájuk eredménye, ezért különös értékkel bír.

Dramatizálás, bábozás

A bábjátékban a gyerekek közvetlenül nyilvánulnak meg, játéktevékenységük a környezethez való viszonyukat, az átélt cselekvés vagy történet általuk fölfogott tartalmát tükrözi. A mindig előttük lévő bábok, fejdíszek, ruhák, kellékek segítségével dramatizálják kedvenc történeteiket, vagy elbáboznak mesét, dalt, verset. A gyermekek kötetlen módon játsszák el az átélt élményeiket. Módot adunk arra, hogy szándékuk szerint átformálják, vagy tovább alakítsák a történetet. A különböző helyszínekhez, szerepekhez beszédükben, viselkedésükben, öltözetükben is alkalmazkodnak. Kiválaszthatják azokat a kellékeket, amelyek legjobban megfelelnek az elképzelt, eltervezett játékokhoz. A báb vagy a jelmez mögé bújva a félénkebb, visszahúzódó gyermekek is szívesen szólalnak meg

Építő, konstruáló játék

Változatos anyagokat és eszközöket igénylő játékfajta, melynél kiemelten fontos, hogy minden korosztály és fejlettségi szinten lévő gyermek megtalálja azt az eszközt, mellyel sikerrel épít, alkot, létrehoz. Az eszközök a nagyobb papírtéglától kezdve az apró lego elemekig széles skálán kell, hogy mozogjanak. Legkedveltebb építési forma, amikor a csoportszoba tárgyaiból, székek, takarók, szekrények segítségével kuckókat, bunkereket és egyéb térbeli használati tárgyakat építenek. Számos formában az udvaron is megjelenik ez a forma, akár a homokból, akár a felkínált eszközökből válogat a gyermek.

Szabályjáték

Mivel óvodánk kiemelt feladata a mozgásfejlesztés, fontosnak tartjuk, hogy a szabadjáték tevékenységben is minél több mozgásra adjunk lehetőséget, kint, illetve bent. A mozgásos szabályjátékok lebonyolítására a legmegfelelőbb az udvar, a tornaterem. Ehhez sokféle tornaszer áll rendelkezésre.

Megtanulják a szabályjátékhoz szükséges magatartás alapvető formáit: mértéktartást, eredményekre törekvést, kudarcűrést, kitartást, kivárást, figyelmet, toleranciát. Ezt a játékfajtát akkor szeretik meg igazán a gyerekek, ha érdekes és vonzó, a szabály érthető számukra, betartásuk nem okoz nehézséget. Gyakran saját maguk is vezetik ezeket a játékokat, szabályoktól és fejlettségüktől függően. Szívesen kezdeményeznek és kapcsolódnak be különböző értelemfejlesztő játékokba.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus-szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
- A játékhoz megfelelő helyre és egyszerűen alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat és játékszereket biztosít.
- Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
- Tudatos jelenlétével biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.
- Párhuzamosan végezhető tevékenységeket kínál a gyermekek számára, és ehhez biztosítja a megfelelő eszközöket és a szabad választás lehetőségét.
- Az óvoda napirendjét, időbeosztását úgy alakítja, hogy kiemelt szerephez jusson a játék.
- Különböző életkorú és fejlettségű gyermekek közös játékának támogatása.
- Segíti a félénk, visszahúzódó, zárkózott gyermekek játékba kapcsolódását.
- A közösségi életet fejleszti a közös játék által

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Alkalmazkodik a játék szabályaihoz, elviseli a kudarcot.
- Játék helyzetben újra alkotja a felnőttek tevékenységeit.
- Társaival a játék során cselekvéseit összehangolja, képes önállóan megszervezni a játékot, vagy a szerepeket elosztani.
- A barkácsolás természetes része a szerepjátéknak.
- A játékhoz készített eszközöket felhasználja a további játék során.
- Képes megérteni és elfogadni játszótársai elgondolásait.

- Képes a tartalmas, kifejező párbeszédre.
- Le tud mondani egy-egy kedves játékszerről.
- Játékában igényli a társakat, bekapcsolódik a közös játékba.
- Játékában elmélyült, kreatív.
- Hosszantartóan, tartalmasan játszik.
- Egyszerűbb kiegészítő eszközöket önállóan elkészítenek, játékukban felhasználják azokat (bábok, kiegészítő eszközök dramatizáláshoz).
- Használja helyesen a játékeszközöket és vigyázzon azok épségére.
- Logikai gondolkodása fejlett, képes bonyolultabb szabályjátékok eljátszására is
- Szabálytudata fejlett, ehhez kialakult erkölcsi tulajdonságokkal rendelkezik (becsületesség, kitartás, türelem)

7.2. Verselés, mesélés

Célunk

Irodalmi, anyanyelvi nevelésünk célja, hogy a gyermekek nyelvi és kommunikációs képességeit fejlesszük. Bővítjük a világról való ismereteit és tanítjuk az emberi kapcsolatokra, érzelmekre, erkölcsi mintákat nyújtunk a mesék révén. Kialakítunk egy érthető, kifejező beszédkésztséget, helyes nyelvhasználatot, amellyel a gyermek magabiztosan tudja kifejezni önmagát, ezért fontos, hogy korosztálynak megfelelő irodalmat válasszunk, lehet akár kortárs vagy klasszikus gyermekirodalom.

A verselés, mesélés tartalma

- A mese segíti a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését, segít a gyermeknek megérteni a világot, az emberek közötti kapcsolatokat, az érzelmeket.
- Fontos, hogy a „mindennapos mese” alkalmával nyugodt, szeretetteljes légkört hozzunk létre. „A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.” (ÓNOAP)
- A mese segít a pozitív és negatív élményeket feldolgozni. A mesékben a gyermek visszaigazolást kap szorongásaira, amit segít leküzdeni, oldja gátlásaikat, erősíti az önbizalmukat.

- Hozzájárul az énképük kialakulásához és képzeletük erősödéséhez.
- A gazdag magyar népköltészet, a népi hagyományok, klasszikus és kortárs irodalmi művek sok alkalmat, jó alapot adnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
- A vers - mese naponta beépül napirendünkbe, spontán, vagy szervezett formában jelenik meg mindennapjainkban.
- A mese figyelmes végighallgatására fokozatosan szoktatjuk rá a gyermekeket.
- A mondókák, versek megtanulása után ösztönözzük az egyéni verselést.

Óvodapedagógus feladatai

- Fontos, hogy olyan gyermekirodalmat válasszunk, ami korosztályuknak megfelelő.
- IKT - eszközök alkalmazása. (mobiltelefon, laptop)
- Minden nap mondókázunk, verselünk, mesélünk, ezzel a gyermeknek pozitív kapcsolata lesz az irodalommal.
- A mindennapos meséléshez, verseléshez, mondókázáshoz szeretetteljes, nyugodt, meghitt légkört alakítunk ki.
- Nyelvi és kommunikációs képességüket fejlesztjük az irodalom eszközeivel.
- Mivel a gyermekek utánzás folyamán tanulnak, kiemelten figyelünk a mintaértékű példaadásra: artikuláció, hangszín, hangerő, tempó, szünettartás, szókincs, helyes beszédlevegzés.
- Bízgatjuk a saját vers, mese megalkotására, ezzel segítjük az önkifejezésüket.
- Mesék, versek kombinálása mozgással, bábozással, dramatizálással, ábrázolással.
- Bővítjük a szókincsüket.
- Változatos irodalmi élmények nyújtása, hogy a gyermeknek felkeltse az érdeklődését a könyvek, színház iránt.
- Fejlesztjük a hallásukat és a beszédhallásukat

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szívesen hallgatnak és mondanak maguk is verset, mesét, mondókát.
- Képesek figyelmesen végighallgatni a mesét, így belső képzetet alkotnak.
- Arcukon, testtartásukon látszik az átélés.
- Meg tudják jegyezni a hosszabb verseket, meséket, azok szereplőit és a cselekményt.
- Önálló történeteket találnak ki.
- A magyar népmesei szófordulatokat értik és használják.

- A sokszor hallott meséket eldramatizálják.
- A megkezdett meséket, történetek folytatják.
- Szívesen néznek könyvet, vigyáznak rá, megbecsülik.
- A gyermekek végig tudják nézni a báb- és a színházi előadásokat, amelyek témája életkoruknak megfelelő.

Tehetséggondozás

- Lehetőséget és alkalmat teremtünk az önálló vers- és mesemondáshoz társaik és a másik csoport előtt is.
- Kedvenc irodalmi alkotásaikból szabadon alkothatnak bábokat, képi illusztrációkat, jelmezeket.
- Lehetőséget teremtünk arra, hogy rögtönzött előadásokat tarthassanak egyénileg és csoportos formában is.
- Ösztönözzük őket mesék, versek kitalálására és azok előadására, illusztrálására. (mesekönyv készítésére)
- Nyelvi játékok, szójátékok, találós kérdések megismerésére és megalkotására adunk lehetőséget.

7.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk

Célunk, hogy a gyermekekkel megszeretessük a zenét, felkeltsük érdeklődésüket a zene iránt, szeressenek énekelni és zenét hallgatni. Fejlesszük a hallásukat, a ritmusérzéküket, a mozgáskultúrájukat, a zenei emlékezetüket.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc tartalma

- Az óvodai nevelésnek meghatározó eleme az ének, énekes játékok és a zenehallgatás, melynek alapjául a magyar néphagyomány (magyar népdalok, mondókák, gyermekjátékok) szolgál.
- A felnőttkori zenei érdeklődést, fogékonyságot meghatározza a korai zenei nevelés, ezért fontos, hogy milyen zenei készségeket alakítunk.

- Fontos a gyermekek számára a személyes kapcsolat kialakítása a zenével, legfőbb módja az élő zene megtapasztalása. Lehetőség szerint, minden nap alkalmat adunk arra, hogy élő zenét hallgathassanak.
- Az ének-zene és a hozzá kapcsolódó mozgás a napirendünk része, más tevékenységekbe is bele lehet vonni. (pl. motiválni, játékra hívni, kiszámolni). A zene közvetlenül váltja ki az érzelmet, mivel a közös éneklés, mondókázás vagy körjáték élményt nyújt a gyerekeknek, ezért a fontos alapja a művészeti és esztétikai nevelésnek.

Az óvodapedagógus feladatai

- Minden nap zenei élményhez juttatjuk gyermekeinket, így felfedezik az éneklés örömét, a mozgás szépségét
- A dalanyagok, mondókák kiválasztásánál figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat.
- Megteremtjük a jó zenei légkör feltételeit (helyi, idő, eszköz); ölbeli játékokkal, énekes játékokkal és népi gyermekdalokkal felkeltjük a gyermek zenei érdeklődését.
- A gyermeket zenei élményhez juttatjuk közös énekléssel, hangszeres zenével, körjátékokkal.
- Formáljuk a gyermekek zenei ízlését népi játékokkal, kortárs és klasszikus zenével.
- Megismertetjük a gyerekeket különböző hangszerekkel.
- Fejlesztjük a gyermekek zenei készségét, képességét:
 - zenei hallást (halkabb, hangosabb, magasabb-mélyebb hangok közti különbség, belső hallás fejlesztése, hangszín felismerése),
 - éneklési készséget,
 - ritmusérzéklet (egyenletes lüktetés, tempóérzékelés, tánc, mozgáskultúra),
 - zenei alkotókészséget,
 - zenei formaérzéklet.
- A közös és egyéni énekléssel, a közös játékokkal segítjük a szocializációjukat és társas kapcsolatukat elmélyíteni, a gátlásaikat feloldani, önbizalmukat növelni.
- Megismertetjük gyermekeinket a népi hagyományokkal, ünnepekkel, a szokásokkal és a hozzájuk kapcsolódó dalokkal, mondókákkal.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A nagycsoportos gyermek szívesen énekel, mondókázik és játszik énekes játékokat.

- A dalokat képes énekelni, dúdolni és a ritmust változatos formában alkalmazza.
- Felismeri a dallamokat.
- Törekszik, hogy a dallammotívumokat tisztán énekelje.
- Képes a zenei fogalompárokot megkülönböztetni: Halkabb-hangosabb éneklés, gyorsabb-lassabb tempó érzékelése, magasabb-mélyebb éneklés közötti különbséget érzékeltetni.
- Belső hallása kialakult, képes a dallambújtatásra.
- A gyermek felismeri a tanult mondókákat a ritmusukról, a dallamot dúdolásról, kezdő, belső vagy záró motívumról, a hangszeres játékról.
- Hangszerek hangját felismeri, néhányat meg is tud szólaltatni.
- Az egyenletes lüktetést érzékeltetni tudja és meg tudja különböztetni a dal ritmusáról.
- Egy motívumnyi ritmust vissza tud tapsolni.
- Képes társaival együtt énekelni, játszani, táncolni: körben járás kézfogással és szép testtartással; ismeri az egyszerű táncos elemeket; természetes tempóban jár.
- Dalokhoz játékot és mozgást talál ki.
- Dallamokat, mondókákat kitalál vagy improvizál.
- Örömet jelent számára a zene.
- Az ünnepekhez kapcsolódó dalokat, mondókákat ismeri.

Tehetséggondozás

- Örömmel, tisztán énekel, játékaikat énekléssel kíséri
- Ösztönözzük dalok, dallamok kitalálására, azok előadására
- Éneklését harmonikus, ritmikus mozgással kíséri
- Belső hallása kialakult, felelgetős játékokat képes játszani.

7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk

A gyermeknek legyen igénye az ábrázoló tevékenységre, örömmel és szívesen végezze. Legyen igényes, szeresse a szépet. A gyermek képes legyen az önkifejezésre, alakuljon a képi gondolkodása és képes legyen képi és térbeli alkotásra.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tartalma

- Az ábrázolás a gyermek első alkotó tevékenysége, melynek fajtái: a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, ezért fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.
- Kiindulópontunk a gyermeki kíváncsiság.
- A gyermeki alkotás a belső képek gazdagságára épül. Képet kapunk a vágyaikról, érzelmeikről, örömeikről, bánatukról, szorongásaikról, élmény és fantáziavilágukról. Az ábrázolási tevékenységek (igazodva a gyermek életkorához, egyéni fejlettségükhöz és képességeikhez), segítik a képi- plasztikai kifejező, a térbeli tájékozódó, a komponáló, rendezőképességüket. Gazdagodik a fantáziaviláguk, nyitottak, igényesek lesznek a szépre, és fejlődik az esztétikai érzékük.
- Fontos, hogy egész nap lehetőséget adunk az ábrázoló tevékenységre (festés papírra, fára, textilre, rajzolás, barkácsolás, gyöngyfűzés, építés, képalakítás, plasztikai munkák) és változatos eszközöket biztosítunk, melyek a gyermekek számára mindig rendelkezésre állnak. (gyurma, festék, víz, olló, kréta, ecset, ceruza, ragasztó, szalagok, textíliák, fonalak, különböző fajtájú papírok).
- Újrahasznosított anyagok felhasználásával kreativitásukat, fantáziájukat sokoldalúan fejlesztjük.
- Változatos és sokféle eszközzel, technikával ismertetjük meg.
- Tevékenységeinket minden esetben az egyéni fejlettségi és készségszinthez igazítjuk.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa a tevékenység lehetőségét, az eszközöket, a technikai ismereteket, a tapasztalási lehetőségeket.
- Alkotó, motiváló, szabad légkört biztosítson, ahol a gyermek ki tudja fejezni önmagát.
- Változatos tevékenységgel gazdagítsa az élmény- és fantáziavilágukat.
- IKT eszközök alkalmazásával gazdagítsa a motivációs eszköztárat.
- A természet és ember által létrehozott műalkotásokat mutasson be.
- Rácsodálkozás formákra, színekre, textúrákra.
- Keltse fel a vizuális tevékenységek iránti alkotóvágyukat, hogy kezdeményező, kreatív kisgyermekek legyenek.
- Alkalmazza és ismertesse meg a vizuális nyelvet.

- Támogassa - a gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodva - a képi, plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendezőképeség alakulását.
- Gazdagítsa a gyermek tér-, forma- színeképzeteit.
- Biztosítsa a képi gondolkodásuk fejlődését.
- Állítsa problémák elé, nyújtson lehetőséget a kísérletezéshez, a tapasztaláshoz, az ötleteléshez, és minél több megoldási lehetőséget kínáljon.
- Fejlessze: a testsémájukat, a finommotoros mozgásukat, a nagy és a kismozgásukat, az alaklátást, a formaállandóságot, a szem-kéz koordinációjukat, a színészlelést, a memóriájukat, az emlékezetüket és a szépérzéküket.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Képesek tapasztalataikat, kreativitásukat, élményeiket vizuálisan megjeleníteni, és ezt örömmel végzik.
- Az ábrázolási technikákat ismerik és alkalmazzák, megfelelően használják az eszközöket.
- A helyes ceruzafogásuk kialakult, apróbb mozdulatokat igénylő feladatokat is képesek elvégezni, egyre kitartóbbak és precízebbek.
- Emberábrázolásuk részletes, már a mozgásábrázolás is megjelenik.
- Formaábrázolásuk arányos, változatos, térbeli elrendezésük helyes.
- Tárgydíszítésükben megjelenik a motívum és a ritmus.
- Díszítómunkában balról-jobbra haladnak.
- Szem-kéz koordinációjuk kialakult.
- Megnevezik a színeket, azok színárnyalatait is.
- A tárgyak formai jellemzőivel és térbeli kiterjedéseivel tisztában vannak.
- Társaikkal összedolgoznak, közösen díszítenek, építenek.

Tehetséggondozás

- Eszközök és technikák széles skálájával ismertetjük meg.
- Meghökkenítő szín- és formavilág bemutatása.
- Klasszikus és modern műalkotások óvodai technikákkal való reprodukálása.
- Óvodán belüli és óvodán kívüli pályázatokon való részvételre ösztönzünk a gyermekeket.
- Régi mesterségekkel való ismerkedésre teremtünk lehetőséget.

7.5. Mozgás – Programunk kiemelt feladata

Fejlesztő hatása

A mozgás az óvodáskorú gyermek lételeme, legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Mozgásának fejlettsége képet ad általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés tempójáról. Az óvodáskor a testi fejlődés szempontjából igen jelentős. Változik a testforma, a csont és az izomrendszer szerkezete, teherbírása, átalakulnak a testarányok, nagy változások következnek be az idegrendszer működésében. Pontosabban, differenciáltabban funkcionálnak az érzékszervek, megnő a gyermek súlya, növekszik magassága, sokat és kitartóan mozog.

A mozgás csodaszer, amelynek segítségével feloldjuk gátlásait, fejlesztjük ügyességüket, mozgáskoordinációjukat, érzelmi, akarat, értelmi, fizikai képességeiket, készségeiket.

A mozgásfejlesztés számtalan egyéb terület mellett a társra figyelés képességének fejlesztését is lehetővé teszi.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az óvodapedagógus által irányított mozgásos tevékenységek.

A torna, a mozgásos játékok hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához, fejlődéséhez.

Egészséges életmódra nevelésben betöltött szerepe

A szabadban és a teremben végzett számtalan tevékenység fokozza a gyermekek edzettségét, teherbíró képességét, segíti fizikai fejlődését.

A rendszeres és kellemes környezetben végzett mozgás természetes igényükké válik és beépül szokásrendszerükbe.

Anyanyelvi, az értelmi nevelésben betöltött szerepe

A különböző mozgások felidézésével fejlődik a gyermekek vizuális memóriája.

A testrészek, téri irányok, különböző formák megismerésével, megnevezésével gyarapodnak ismereteik.

A hallott, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a fogalomalakítást és a keresztcsatornák fejlődését.

A téri irányok és különböző formák bemozgásával fejlődik észlelésük.

A tevékenység kapcsán előforduló valamennyi új szó, kifejezés a gyermekek szókincsét bővíti, ezáltal a verbális fejlesztést is szolgálja.

Szociális fejlődésben betöltött szerepe

- Saját testének, mozgásos képességének megismerésével fejlődik „éntudata”, és segíti a „szociális én” erősödését.
- A közös mozgás öröme segíti a társas kapcsolatok kiszélesedését. A társakhoz való alkalmazkodás közben fejlődik önuralmuk, akaratuk, együttműködő és tolerancia képességük, s különböző viselkedésmintákat sajátítanak el.
- A mozgásos versengések alkalmával átélik a sikert és a kudarcot, ez segíti az egészséges versenyszellem kialakulását.

Célunk

Kiemelt célunk, hogy a gyermekkel megszerettessük a mozgást, mozgásigényüket kielégítsük, erre úgy van lehetőség, hogy rendszeresen, minden nap biztosítjuk a szabad, valamint a szervezett fejlesztő mozgást. A kondicionáló és koordinációs képességeket fejlesztjük.

- A gyermekek harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában zajlik, úgy, hogy megmaradjon, illetve visszakapja természetes mozgáskedvét.
- A mozgási tevékenységek egyéb képességekre ható fejlesztő hatásának kiaknázása. (anyanyelvi, értelmi, szociális, erkölcsi stb.)

- Kiscsoportos feladatunk, hogy megszerettessük a tornázást, el kell érniük minden gyermeknél a mozgásos tevékenységen való kötelező részvételt.
- Középső-és nagycsoportban a terhelés fokozatos növelése és a gyakorlatok pontos, fegyelmezett és kitartó végeztetésére törekszünk, a játékoság szem előtt tartásával.

A mozgásfejlesztés tartalma

A mozgásanyag és a fejlesztő feladatok egymásra épülnek az óvodai élet során. A foglalkozások anyaga az agyi működések serkentését is szolgálja. Valamennyi funkció fejlesztése jelen van minden korcsoportban, csupán a nehézségi szintek (különbözőek) eltérőek. A foglalkozásokon lényeges szempont a testséma kialakulása, a testrészek megismerése, —mely tapasztalatok által teljesebb a testtérkép —a gyermek térben elfoglalt helye, a térben való mozgás saját maguk, testük és a tárgyak viszonyának és elhelyezkedésének sokoldalú megtapasztalása.

Differenciált feladatadással lehetőséget teremtünk arra, hogy az adott gyakorlatokat a gyermekek saját képességeiknek megfelelően hajtsák végre, mely kellő aktivitást és terhelést biztosít. A foglalkozások körültekintő szervezésével és előkészítésével a várakozási időt megpróbáljuk minimálisra csökkenteni

A 3-4 éveseknél a természetes mozgások fejlődését kívánjuk segíteni. A korosztály mozgási anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza (járások, futások, csúszások, mászások talajon, szerekon, tárgy alatt vagy fölött, szer megkerülésével) és a testrészek ismeretét célzó gyakorlatokat, tárgyhöz viszonyított testhelyzetgyakorlatokat.

4-5 éveseknél nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A mozgásfejlesztés során már nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése. Ennek érdekében olyan tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk, melynek során a gyermekek különböző irányokban végeznek mozgásokat és különböző formákat mozognak be.

A 6-7 éveseknél kiemelten fejlesztjük a finommotorikát, mert erre a korra várható el - az idegpályák kiépülése révén - a finommozgás vezérlésének képessége. Minden gyermeknek lehetőséget nyújtunk az alaklítás, az oldaliság, a keresztcsatornák fejlődésére, a szerek különböző fogásmódjának kisebb testrészekkel végzett mozgások gyakorlásával. A jelölőszalaggal (középső és nagy csoportban), melyet a gyermekek a csuklójukon viselnek, a lateralitás (oldaliság) kialakulását segítjük. A bemutatásnál egyszerre van jelen a látható minta (a bemutató személye lehet az óvodapedagógus vagy egy gyermek), a hallható utasítással. A feladatok végrehajtásának javításával mindig a pozitív megerősítés módszerét követjük, ez megerősíti a gyermeket, majd további erőfeszítésre készíti.

A 6-7 éves korosztály heti 2 alkalommal szakképzett mozgásfejlesztő szakember segítségével Alapozó tornán vesz részt. Irányított mozgás foglalkozásaikat heti 1 alkalommal rekreációs szakember végzi, aki különös figyelmet fordít az iskola-előkészítésre.

A gyermekek mozgásigényének kielégítésére, képességeik fejlesztésére indokolt a természetes gyakorlatok mellett a bonyolultabb, nagyobb erőfelfejtést, figyelmet igénylő gyakorlatok beiktatása is. A testgyakorlatok végrehajtásának fokozatait, fajtáit a gyermekek képességeihez igazodva állítjuk össze. Az egész év folyamán, a foglalkozásokon fontos a mozgásos játékok alkalmazása és lehetőségeinek kihasználása. E játékok során megtanulnak a gyermekek egymás testi épségére vigyázni, egymás sikereinek örülni. Így ügyesednek, önbizalmuk nő és

megalapozott bátorságra tesznek szert. Hozzászoktatják ezek a játékok őket a szabályok betartásához és az önuralomhoz is. A szervezési formákkal biztosítjuk a folyamatos és együttes gyakorlatvégzést. Ezt segíti a hely és a megfelelő számú eszköz, így minél többször élhetnek a lehetőséggel. Mozgásfejlesztésünkben a látás, hallás, tevékenykedés együttes jelenlétét hangsúlyozzuk. A gyakorlatok nehezítése, bonyolultabbá tétele kézi szerekkel és tornaszerekkel történik. A foglalkozásokon és játéktevékenységkor a labda gyakran jelen van. A gyermekek állóképességének fejlesztése érdekében a mozgásos játékok tervezésénél az utánzó, futó-, fogó- és versenyjátékok dominálnak. Heti két alkalommal lehetőséget nyújtunk a gyermekeknek külön labdás torna foglalkozásokra, ahol a mozgáskoordináció fejlesztésében a központi szerepet a labda tölti be. Az udvarunk változatos tevékenységekre ad lehetőséget egész évben (mozgásos, ügyességi játékok, versenyek, homokozás, kerékpározás, vizes játékok, havas játékok). Az évszaknak és az időjárásnak megfelelően igyekszünk a lehető legtöbb időt tölteni az udvaron, a szabad levegőn.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás - mindennapos testnevelés

- A mindennapos mozgás anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják kiegészülve egy-egy gimnasztikai gyakorlattal.
- Szabad-mozgások alkalmával, zenés percekkel is gyakorolhatják a gyermekek a ritmusra történő mozgást. A gyakorlatokat utánzásra épülő gimnasztikai elemekből állítjuk össze. A kisebbek csak próbálkoznak az utánzással, tőlük nem követeljük meg az egyöntetű, ritmikus mozgást.
- A gyermekek mozgásszükségletének kielégítését, természetes mozgásvágyának megőrzését alapozzuk meg a kirándulásokkal, természetes mozgásformák gyakorlásával (fára mászás, túrázás) Udvarunk is sokrétű lehetőséget nyújt a mozgás gyakorlására. Ha olyan helyen sétálunk, ahol a különböző mozgásformák gyakorlására van lehetőség, azt is kihasználjuk: dombon gurulunk, bokrok tövében kúszunk, sziklákra mászunk, barlangba bújunk..

Test deformitásának megelőzése

- A lábboltozat és a talpboltozat süllyedése, a hanyag testtartás megakadályozása a gyermekek izomzatának sokoldalú megerősítésével, lábtornával történhet. A játékos lábtorna célja a láb fogó funkciójának gyakorlása, a lábizomzat fejlesztése. A játékos módszerekkel a gyermek tevékenység közben sikerélményekhez jut s rájön, mi

mindenre képesek a lábujjak. A lábjáték során tanultak áttevődnek más mozgásanyagra is. A játékos lábtornát nap bármely szakaszában, alkalmazzuk. A gyakorlatok kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a gyermekek mindig az életkornak, képességüknek megfelelő feladatot kapják. Nem várjuk el azonnal a tökéletes mozgást, a pontos feladatvégzést. Nem siettetjük a fejlődést még játékos módszerekkel sem. A tartáshibák kiküszöbölésére ebben az életszakaszban az izomzat megfelelő megerősítésének van különleges jelentősége, mivel az itt szerzett alapok a későbbiekre nézve meghatározóak.

- A testtartás szoros összefüggésben van a helyes légzéssel. Erre az egészen kisgyermeket nem kell tanítani, mert a hasi légzés a természetes. A helyes ülés megtanítása is szerves része a javító munkánknak.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítjuk, hogy a szabadban és teremben is legyen lehetőség a mozgásra, ehhez eszközöket és helyet kínálunk.
- Növeljük a fizikai állóképességüket.
- Fejlesztjük az egyensúlyérzéküket, szem-kéz, szem-láb koordinációjukat, a gyorsaságukat, a nagy és finommozgásukat, a ritmusérzéküket és a testsémájukat.
- Játék és versenyigény felkeltése, közösségi szellem kialakítása, ezzel a társas kapcsolataik fejlesztése
- Fejlesztjük a problémamegoldó képességüket.
- Verbális képességek fejlesztése (testrészeinek a megnevezése, téri tájékozódás, mozgásformák megnevezése, lateraritás).
- Eszközök használatának megismerése.
- Változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető mozgás biztosítása, ahol a különböző életkorú, fejlettségi szintű és képességű gyermekek is tudjanak jókedvűen mozogni.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik a mozgást.
- Kialakult a testtudatuk, oldaliságuk, tudnak térben tájékozódni és cselekvési szinten is ismerik már a téri irányokat.

- Mozgásuk összerendezett és harmonikus, amit tudnak irányítani, sebességüket szabályozni.
- A mozgásos feladatokat kitartóan végzik: kúszás, mászás, csúszás, járás, futás, ugrás, egyensúlyozás, irányváltoztatás, egy lábon, páros lábon szökdelni, dobás (egy, két, alsó, felső).
- A tornaszereket rendeltetésszerűen használják.
- Együtt tudnak működni a társaikkal.
- Az egészséges versenyszellemük kialakult.
- A szabályokat betartják.
- Kudarctűrőek.
- Kialakult a problémamegoldó képességük.
- Vigyáznak a saját és a társaik épségére.
- Önfegyelmük, figyelmük megerősödik.
- Értik és alkalmazzák a testnevelés alkalmával használt nyelvezetet.

Tehetséggondozás

- Különböző mozgásformák, sportok iránti fogékonyság felismerése, fejlesztése.
- Biztosítjuk a szabadidős sportolás lehetőségét eszközökkel is.
- Különböző mozgásos fejlesztő foglalkozásokat tartunk a legügyesebbeknek. (labdás torna, ovis foci, jóga)

7.6. Külső világ tevékeny megismerése

Célunk

Célunk, hogy felkeltsük az érdeklődésüket a különböző összefüggések, természeti és társadalmi környezetben megtapasztalható jelenségek, ok-okozati összefüggések vizsgálatára. Természetvédő és -szerető gyermekeket nevelünk.

A közvetlen szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet megismerése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának, környezettudatos magatartásának kialakítása a külső világ értékei iránt

A környezet megismerése közben a gyermekek matematikai (mennyiségi-alaki-, nagyságrendbeli-, téri stb.) szemléletének alakítása.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés tartalma

Környezeti tartalommal

Ahogy a nevében is benne van a külső, környező, körülöttük levő világot ismertetjük meg a gyermekkel. A gyermek miközben felfedezi a környezetét, olyan tapasztalatokhoz jut, amely segíti eligazodni, tájékozódni. A környező világunkat, a természeti és társadalmi összefüggéseket a gyermekek megfigyeléssel, vizsgálódással, tapasztalással ismerik meg. A környezetből szerzett tapasztalatokat a játék folyamán gyakorolja, majd a mindennapok folyamán alkalmazza. Célunk, hogy a gyermekek kapcsolatban legyenek a természettel, ne csak ismerjék, hanem szeressék, tiszteljék.

Minél több lehetőséget adunk a természet jelenségeinek megfigyelésére, tapasztalására, és a vizsgálódásra. A kertben, csoportszobában, a kirándulások, séták alkalmával tevékenyen, tapasztalatszerzésen keresztül ismerkednek a környező világ jelenségeivel.

A kutatásokhoz, próbálkozásokhoz, megfelelő eszközöket biztosítunk. (bogárnézők, távcsövek, nagyítók, különböző tárolók, melybe gyűjteményeiket rendezhetik.) A hagyományokat és a természeti ünnepeket ápoljuk.

Környezetvédő, ápoló magatartásunk mintaként szolgál a gyermekeknek, így neveljük őket a környezet védelmére, a fenntarthatóságra és a környezettudatosságra. (pl: szelektíven gyűjtjük a hulladékot, nem szemetelünk, nem tépjük a növényeket, a vízzel, energiával takarékoskodunk).

A csoportban növényeket, állatot tartunk, amelyeket a gyermekeknek kell gondozniuk.

Matematikai tartalommal

„A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiség, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul az ítélőképessége, fejlődik a tér-, sík, és mennyiségszemlélete.” (ÓNOAP)

Kisgyermek korukban a gyermekek kísérleteznek, próbálkoznak, gyakorolnak és így ismerik fel a különböző összefüggéseket. Nagycsoportos korukban már bonyolultabb feladatokat, összefüggéseket is felismernek és megoldanak, mivel már ismerik a feladat megoldásának módját.

Az óvodapedagógus feladata

- Minél több lehetőséget adjon a természet jelenségeinek megfigyelésére, tapasztalására, és a vizsgálódásra.
- Adjon lehetőséget a matematikai tapasztalatok szerzésére, ahol a gyermek egyénileg oldhatja meg a feladatokat, próbálkozhat, megfigyelhet és tévedhet.
- A kutatásokhoz, próbálkozásokhoz, megfelelő eszközöket biztosítson.
- Olyan eszközöket és tevékenységet és problémahelyzeteket biztosítson, melyek felkeltik a gyermek érdeklődését, tapasztalhat, gyakorolhat.
- A hagyományokat és a természeti ünnepeket ápolja. (Víz Világnapja, Föld napja, Állatok napja, Madarak és fák napja, Farsang, húsvét, Mikulás, karácsony, Advent, Anyák napja, Apák napja).
- Vegye figyelembe a gyermekek meglévő, eltérő tapasztalatait a szűkebb és tágabb környezetéről, és bővítse tovább azokat.
- Teremtsen lehetőséget a családok eltérő kulturális értékeinek megismerésére.
- Ismertesse meg szülőföldünk, lakóhelyünk adottságait, sajátosságait, a néphagyományokat, szokásokat, a családi és tárgyi kultúra értékeit, a természet jelenségeit, az évszakok, a naptári év változásait.
- Biztosítsa a tevékenységbe ágyazott játékos, életközeli ismeretszerzést, a több érzékszervre ható spontán és szervezett tapasztalást.
- Megfigyeléseket, kísérleteket szervezzen a gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre támaszkodva önálló és csoportos tapasztalás útján.
- Modellértékű mintákkal és tevékenységeivel segítse elő a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását.
- Bővítse az aktív, passzív szókincsüket.
- Ép érzékszerveik tudatos, maximális kihasználására, finomítására törekedjen.
- Minél nagyobb önállóságot biztosítson. Ne segítse túl a gyermeket, csak abban, és annyit segítüsen, hogy a „magam csinálhassam” elv megvalósuljon. □
- Differenciált feladatadásra törekedjen.
- Olyan tapasztalást biztosítson, mely egyszerre több érzékszervet is igénybe vesz, ezáltal maradandó élményt nyújt a gyermek számára.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét.

- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködnek szépségében, ismerik a hónapokat, a hét napjait, a napszakokat.
- Felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- A szülőföldre fűződő pozitív érzelmi viszonyuk kialakulóban van.
- Kialakult a környezethez való pozitív érzelmi viszony, a növény- és állatfajok tisztelete, a közvetlen környezet megismerése vezethet oda, hogy a gyermek egyértelműen érti, hogy mi a hazaszeretet, mi a magyarságtudat.
- Ismerik lakóhelyük nevezetességeit, emlékképeik alakulnak a művészeti alkotásokról, ismerik a múzeumlátogatás magatartási szokásait.
- Ismernek hagyományokat és néphagyományokat.
- Kialakul igényük az esztétikus természeti környezet megóvására.
- A megismert állatokat, növényeket és azok gondozását és védelmét ismerik.
- Viselkedésükben már fellelhető a környezettudatos magatartás.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Képesek a tulajdonságok szerinti válogatásra, saját szempontú válogatásra, sorba rendezésre, összehasonlításra
- Sorozatokat hoznak létre
- Értik a matematikai fogalmakat és használják is (több, kevesebb, ugyanannyi, hosszabb, rövidebb)
- Képesek dolgokat, mennyiségeket összemérni, becsülni
- Létrehoznak halmazokat (adott és saját szempont szerint)
- A téri irányokat értik, tudják és helyesen használják a névutókat
- Különböző elemekből, különböző elrendezéssel, bontással többet, kevesebbet, ugyanannyit tudnak előállítani
- Felismerik és megnevezik az alapvető ok-okozati összefüggéseket, tudnak analizálni, szintetizálni, általánosítani.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a névutók jelentését.

- Feladattudatuk, kitartásuk kialakulóban van.
- Kialakul a beszédhelyzetekhez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érhető beszéd.
- Kialakulóban van önálló véleményalkotásuk, döntési képességük.
- Megszerzett ismereteiket tevékenység közben alkalmazzák.
- Kialakulóban önálló véleményalkotásuk, döntési képességük.
- Megszerzett ismereteiket tevékenység közben alkalmazzák.
- Problémák megoldásában kitartóak

Tehetséggondozás

- Főbb testrészek megnevezése, funkciói és a táplálkozás összefüggéseinek megismertetése.
- Földgömbbel illusztrált éghajlati, élő-és élettelen világ, időjárási jelenségek ismertetése.
- Bolygók, naprendszer ismertetése.
- Ásványok, kőzetek vizsgálata.
- Őslények, kihalt és veszélyeztetett fajok, környezetvédelem, ember szerepe a természetvédelemben.
- Növények, gyógynövények megismertetése, felhasználása.
- Sakkpalota fejlesztő foglalkozásaiban való részvétel.
- Kombinatorikai feladatokkal való ismerkedés.
- Számképek ismerete.

7.7. Ünnepeink, hagyományaink

Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmény erejével megteremtjük a hagyományokat, és közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit. Az ünnepekkel közvetítjük egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a népi hagyományokat.

Az ünnep már önmagában egy örömforrás, a közös élmény erejével pedig elősegíti a szülők és gyermekek közösséghez való tartozását. Az ünnepek kiemelkednek a hétköznapijainkból. Mozgalmasságot és rendkívüliséget visznek életünkbe. Hozzájuk tartozik a várakozás öröme, a változatosság. Az egyediség, mely az ünnepet a gyermekek számára is közelivé, elérhetővé teszi.

Célunk

- Hagyományok ápolása
- A természet szeretetének megalapozása
- Hagyományok ismerete, megszerettetése és ápolása
- Nemzeti kultúra, néphagyomány megismertetése

Az óvodapedagógus feladatai

- Hagyományőrzés életkori adottságoknak megfelelő tevékenységi formákban
- Kirándulások szervezése, az óvoda környékének kiaknázása
- Népmesék, népi játékok megismertetése, megszerettetése élmények biztosításával

JELES NAPJAINK

- **A gyermekek születés- vagy névnapját egyéni kérés szerint megünnepeljük a csoportokban.**
- **Szüreti hét, szőlő ünnep:** Ezen a napon szőlőt préselünk, mustot iszunk és főleg sok mozgásos versenyjátékkal ünnepeljük a szüretet. Termésbábok készítésével, különböző fejtörőkkel és sok-sok játékkal köszöntjük az őszt.
- **Magyar népmese napja:** A kisebb korosztály számára kedvenc meseolvasó napot tartunk, meseelőadást szervezünk vagy mesés próbatételekkel dramatikus játékot játszunk az óvodában. Az iskola-előkészítő csoport látogatást tesz a budapesti Mesemúzeumba, ahol részt vesznek a mesehősök hétpróbája foglalkozáson.
- **Az állatok világnapját:** (október 4.) Lehetőség szerint kirándulással töltjük. Ezen a napon igyekszünk állatbemutatót, vagy egy közeli „tanyán”, tanyasi udvaron ismerkedni az állatokkal.
- **Márton-napi mulatság** (november 11.) előtt több héten át készülődünk a gyerekekkel, libás dalokat és verseket énekelünk, a libákkal ismerkedünk. A hagyományt egy közös szülői programmal zárjuk, ilyenkor a szülők meghallgatják dalainkat, verseinket, megvendégeljük őket forralt borral, forró teával, libatepertővel és libazsíros kenyérral, majd közösen a gyerekekkel énekelve felvonulunk a környező utcákon, kezünkben a lámpásainkkal.

- **A Mikulás várása** (december 6.) izgalmasan telik, ez a gyerekek egyik legfontosabb ünnepe. Ilyenkor megvendégeljük a Mikulást, énekelünk, verselünk, majd a gyerekek megkapják a piros mikulás csomagjaikat. A nagyok egész héten „manógyárban” különböző jótettekkel várják a Mikulást.
- **Az adventi időszakban** (december) minden nap valamilyen meglepetést kapnak a gyerekek a közös adventi kalendáriumból. Az apró ajándék mellett valamilyen közös élmény meglepetése rejtőzik. (Pl.: egymás mellett alszanak a gyerekek, diavetítés, pizsamanapot tartunk, amikor egész nap pizsamában vagyunk, párnacsatázunk, zseblámpával közlekedünk stb) **Luca-napon** a szülőkkel közösen kézműves délutánt tartunk, ahol apró ajándékokat, adventi díszeket készítünk. Az adventi hétvégék után meggyújtjuk az adventi koszorúnk gyertyáit is. Az adventi időszakot karácsonyi ünnepséggel zárjuk az utolsó óvodai napon, ilyenkor kapják meg a gyerekek a közös ajándékokat, és egész napos szabadjátékkal búcsúznak az évtől.
- **Január első hete:** Az újév köszöntése, „pótszilveszter”.
- **Medve hét - Beköltöznek a Vitaminibe a játékmackók.** Ezen a héten vendégül látjuk a gyerekek kedvenc mackóit. A mackók egész héten aktív részesei a tevékenységeinknek: medvebarlangot készítünk a csoportszoba tárgyaiból, nagyok előadást készítenek egy választott medvefajtaról, a kicsik pedig aktívan figyelik az időjárást.
- **Farsangi időszak:** (február): A tél elkergetésével várjuk a tavasz érkezését. Óvodánkban 2 héten át, minden nap jöhetnek jelmezben a gyerekek. A kicsik és nagyok egy nagy jelmezes ládából kedvükre öltözhetnek egész nap. A nagyok versfarigcsálással, kisebb előadással mutathatják be társaiknak jelmezeiket. A farsangi 2 hetet egy nagy jelmezbállal zárjuk, ahol saját készítésű túrófánkot eszünk, zenélünk, táncolunk. Az óvónők vicces előadással készülnek a gyerekeknek, és minél nagyobb zajt csapunk, hogy elűzzük a telet.

- **Kiszebábégetés:** Kicsik és nagyok közösen elkészítik a szalmával kitömött kiszebábot, amelyre hosszú szalagokra írva rákötik félelmeiket, hogy a téli hideggel együtt azt is elűzzék. Az óvoda körüli, hangos felvonulással ijesztjük el a telet, majd az óvoda udvarán kántálással, kerepléssel elégetjük a bábut.
- **Nőnap ajándékkal** (március 8.), verssel kedveskedünk a fiúkkal a lányoknak, anyukáknak és nagymamáknak.
- **Nemzeti ünnep** (március 15.) ahol főszerepben a huszárok és lovak szerepelnek. Beszélgetünk a csatákról, várakat építünk, majd nemzetiszínű zászlóval, énekelve megemlékezünk a Kossuth-szobornál.
- **Víz világnapja** Erre a jeles napra is tudatosan készülünk. Ilyenkor minden csoport külön- külön foglalkozik a víz témakörével, természetesen a csoportok fejlettségi szintjének, korának ismeretében. Kirándulást teszünk a törökbálinti tóparkba, ahol a napot közös mozgásos, ügyességi versenyjátékkal zárjuk.
- **Húsvéti készülődés** minden csoportban tojásfestéssel, verstanulással, néphagyomány ismertetéssel telik. Az ünnepről visszatérve locsolkodással és sokmozgásos versenyjátékkal zárjuk az ünnepkört,
- **Föld napja** (április 22.) kirándulással, virágültetéssel, emlékezünk meg a jeles napról. Hagyományosan a gyerekekkel közösen ültetjük el a muskátlis ládáinkba a virágokat, gyógynövényeket és a közeli fenyvesben lévő tanösvényt is meglátogatjuk mindkét csoportunkkal.
- **Anyák napja:** anyák napi készülődés (május első hete), amikor az anyukákat köszöntjük versekkel, ajándékokkal, virágokkal és közös játékkal. Kis kuckóba invitáljuk az édesanyákat, ahol kettesben, összébújva köszönhetik a gyerekek az édesanyákat. Az egyéni köszöntéseket vendégvárással zárjuk, ahol a gyerekek a saját készítésű süteményekkel kínálják anyukájukat.

- **Gyereknapi:** (május utolsó hete) amikor csak játszunk reggeltől estig. A hét utolsó napján, fagyis kocsis és ugrálóvár várja a gyerekeket.
- **Madarak és fák napja: (május 10.)** kertünkben rengeteg fa, bokor van. Madarak fészkelnek visszatérően évről-évre. Minden csoport egyénileg, a korcsoportnak megfelelő formában és tevékenységgel emlékezik meg a jeles napról.
- **Apák napja:** (június utolsó hete) amikor közös ügyességi vetélkedőt szervezünk az apukákkal, ahol senki sem veszít, de nagyon jól szórakozik.
- **Évzáró, ballagás:** verssel, tánccal, dallal búcsúznak az iskolába készülő gyerekek az óvodától. Az év végén, saját kézzel szőtt tarisznyájukba az óvónők által készített apró emlékeket visznek magukkal az iskolás évekre.

7.8. Munka jellegű tevékenységek

A munka jellegű tevékenység a személyiségfejlesztés fontos eszköze játékkal és cselekvéssel. A nap folyamán bármikor lehetőség adódik a munkavégzésre, amit a gyermekek szívesen végeznek. Kezdetben önmagukért, majd később a társaikért, a közösség érdekeiért. Fontos az önkéntesség, mert így alakul ki a munkához kötődő pozitív viszony.

Célunk

- Ismerjék meg a gyermekek az egyes munkafolyamatokat és szerezzék benne jártasságot.
- Ismerjék meg az közösségért végzett munka pozitív hatásait.

A munka tartalma

A munka folyamán a gyermekeknek lehetőségük van a tapasztalatszerzésre és a környezet megismerésére.

- Önkiszolgálás
- Naposi munka
- Növény- és állatgondozás.
- Csoportszobában lévő növények gondozása.
- A terráriumban élő teknős élőhelyének, rendben tartása, eledelről való gondoskodás.

- Az udvaron lévő virágoskert gondozása.
- A télen itt maradt madarokról való gondoskodás (madáretető készítése), nyáron madáritató kihelyezése.

Lehetőséget biztosítunk, hogy minden gyermek, fejlettségi szintjéhez mérten önállóan elvégezze az önkiszolgáló tevékenységet.

Együttműködéssel sikerélményt biztosítunk, de csak annyi segítséget nyújtunk, ami az önálló teljesítéshez szükséges. Lehetőségek biztosítunk, hogy olyan készségeket, képességeket és tulajdonságokat kialakítsanak, mint az önállóság, felelősség, kitartás és céltudatosság. Megfelelő méretű eszközöket biztosítunk.

Óvodapedagógus feladatai:

- Feladatunk a tanulást támogató környezet megteremtése, mely a gyermek élményeire, tapasztalataira támaszkodik.
- Biztosítjuk a felfedezés lehetőségét, mellyel a gyermek úgy tapasztalhatja meg a dolgokat, hogy használja az érzékszerveit. Ennek feltétele a gyermek cselekvő aktivitása.
- Fontos, hogy a gyermekeket sokat dicsérjük, erősítsük az önbizalmukat, ezzel is erősítsük a személyiségük kibontakozását.
- Motiváljuk, kitartásra neveljük.
- Biztosítjuk a sikerélményt, a próbálkozási és tévedési lehetőségeket.
- Fontos, hogy játékosan, differenciáltan szervezzük a tevékenységeket, így a különböző életkorú, fejlettségű gyermekek is be tudnak kapcsolódni.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A közösség érdekében is szívesen végeznek naposi munkát és alkalmi tevékenységeket.
- Fejlettségi szintjüknek megfelelően feladatokat pontosan elvégeznek, képesek az önkiszolgálásra.
- Tisztán tartják az óvoda és a csoportjuk környezetét.
- Környezetükben élő állatokat és növényeket gondozzák, ápolják.
- Segítik a fiatalabb társukat, illetve azokat, akik segítségre szorulnak.
- A munkavégzéshez használt eszközöket ismerik, a veszélyforrásokat felismerik.

7.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodánkban az egész nap folyamán adódó helyzetekben lehetőség van arra, hogy a gyermek (kíváncsiságukra támaszkodva) spontán vagy szervezett úton ismeretet szerezzon a körülötte levő világról, a tárgyairól és azok tulajdonságaikról, a környezetéről, önmagáról. A gyermekek tanulása utánzás útján, szervezett tevékenységek alkalmával vagy spontán módon valósul meg. A tanulás alapja az óvodapedagógus és a gyermek kölcsönös, egymásra ható közös tevékenysége. A tanulás a játék motivációs bázisára támaszkodik. Az óvodás gyermek tanul, még játszik, és játszva tanul.

A szervezett tanulás kötött és kötetlen formáiban egyaránt érvényesül a nevelői céltudatosság, tervszerűség és a pedagógiai önállóság. A kötetlenség a gyermekek önkéntes részvételét jelenti a tevékenységben. A nap bármely szakában szervezhető és szerveződhet. A kötött tevékenység nem csak a gyermek belső szándékától, hanem az óvodapedagógus által kitűzött feladattól függ. Mindkét tevékenységi forma oldott, játékos, élményszerű legyen, és minél több esetben a természetes környezetben történjen.

Célja

- A gyermekek környezetükből érzékszerveiken keresztül jussanak tapasztaláshoz komplex módon, és sokoldalú cselekvésen és cselekedtetésen keresztül fejlődjenek.
- A gyermekek jussanak el képességeik csúcsára.

A tanulás lehetséges formái

- Az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás / szokások alakítása /
- Spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- Gyakorlati probléma megoldása.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységeken megvalósuló tanulás, melynek formái: kötött és kötetlen tevékenységek.
- A tanulás-szervezési módok, az adott csoport szokásrendszeréhez, az adott műveltségterülettel igazodnak (egyéni, páros, mikrocsoportos, közvetve kötelező, játékba integrált tanulás)

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek cselekvő aktivitásának, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.
- Olyan légkör kialakítása, amelyben a gyermek szorongás nélkül, érdeklődéssel tevékenykedhet, közben kialakul a bizalom, a kölcsönös megértésen alapuló felnőtt gyermek kapcsolat.
- Törekedjen a tevékenységek egymásra épülő, logikus rendszerbe szervezni, a komplexitás elvének figyelembevételével.
- Aknázza ki a spontán tanulási helyzeteket és a tudatosan szervezett tevékenységeket, amelyek során a felzárkóztatás és a tehetséggondozás is megvalósul.
- A tanuláshoz szükséges beállítódás, feladattudat, magatartásmód és viselkedési szokások fejlesztése.
- Pedagógiai munkája során építsen a gyermekek előzetes tapasztalataira, és rendszerezze azokat a tanulást támogató környezet megteremtésével.
- Mivel minden tevékenységünk, minden megnyilvánulásunk minta a gyermek számára (nagyon erős a gyermek modellkövető tanulása) feladatunk, hogy minden tevékenységünkben pozitív hozzáállásunk tükröződjék. A megjelenés, a hanghordozás, az attitűd, a mimika, a gesztus mind utánozható pozitív példa. Nem csak magát a tevékenységet utánozhatja, hanem az óvodapedagógus tevékenységhez való viszonyát is.
- A gyermekek élményeinek meghallgatása, érdeklődő kérdezői kedvük külvilágra való nyitottságuk fenntartása.
- Értelmi képességeik (érezékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlesztése.
- Rugalmas tervezés, részképességek komplex fejlesztése.
- Párhuzamos tevékenységek biztosítása.
- A tanulási folyamat bármely formájában érvényesüljön a differenciált, személyre szabott fejlesztés és foglalkozás.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Fejlődési napló vezetése

- A gyermekek tevékenységeihez változatos figyelemfelkeltő segédanyagokat használjon.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik.
- A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek.
- A megismerési folyamatok (érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, figyelem, gondolkodás) megfelelően működnek.
- Kialakulnak jártasságaik, készségeik, képességeik a gondolkodási műveletekben.
- Képesek lesznek a figyelem összpontosítására, a problémamegoldó, kreatív gondolkodásra. Feladattudatuk kialakulóban van, megnyilvánul a feladat megértése, a feladattartás, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében, ezt segíti kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk, önfegyelmük, alakulása.
- Az integrációban sikerkritériumnak a gyermek beilleszkedését, fejlődését és az együtt haladás lehetőségét tekintjük.
- Kialakulnak az egyéni sikereket segítő egyéni tulajdonságok, funkciók.
- Eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget a szocializáció szintjén is.

8. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlődésének segítése

Alapelveink

- A pedagógia feladata: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.
- Minden gyermek egyedi utat jár be.
- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek fejlődésbeli eltéréseik minőségben és időben különbözőek.
- Fejlődésbeli sajátosságaik miatt egyes képességek módosulnak.
- Egyéni képességeikhez mérten határozzuk meg a pedagógiai szükségleteket

8.1. Az SNI gyermek felvételének feltételei

Intézményünk az alapító okirata alapján sajátos nevelési igényű gyermekek fogadását nem vállalja.

SNI megállapítása az óvodába való beiratkozást követően

Abban az esetben, ha egy gyermek, az óvodai felvételt követően az óvodai nevelés ideje alatt, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján SNI gyermeknek minősül, a következő elvek szerint járunk el:

- A szülőkkel történő konzultáció során felmérjük a szülők lehetőségeit az egyéni fejlesztések magánúton történő lehetőségeiről.
- Szakemberekkel való konzultáció segítségével az intézményünk megbizonyosodik, hogy a sikeres integráció megvalósítható-e a meglévő feltételekkel, valamint óvodai közösségünkbe illeszthető-e.
- Amennyiben a szükséges speciális feltételeket nem tudjuk biztosítani, 3 hónap megfigyelés és türelmi idő után javaslatot teszünk speciális, a gyermek igényeit biztosító intézménybe való átjelentkezésre.

8.2. Beilleszkedési és tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek

„Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül SNI-snek. „
A logopédiai fejlesztést az óvoda utazó logopédus-gyógypedagógusa, a Budaörsi Pedagógiai Szakszolgálat munkatársa biztosítja.

A csoporton belüli foglalkoztatás során a részképességek fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. A BTMN igényű gyermekeknél a szakértői vélemény, illetve a megfigyelések alapján egyéni fejlesztési tervet dolgozunk ki, melyet fejlesztő pedagógussal és a logopédussal egyeztetünk.

Célunk

- A harmonikus személyiségfejlődés elősegítése.

- A gyermekben rejlő tanulási potenciálok kihasználásával a problémamegoldó képességre nevelés.
- Az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez.
- Megfelelő idő biztosítása a tevékenységek végzésre.
- Viselkedési szabályok, helyes viselkedési minták, énkép, önismeret, érzelmek kifejezése, önkontroll tanítása.
- Interperszonális kapcsolatok alakítása.
- Az egyénre jellemző pozitív tulajdonságokra építve a személyiség komplex fejlesztése.

Feladat: képességfejlesztés, szocializáció elősegítése.

- Egyéni fejlesztés: az adott gyermekre vonatkozik, a gyermek egyéni fejlődési üteméhez igazodik
- Csoportos fejlesztés: a gyermek képességstruktúráját kiegyensúlyozottá teszi.
- A gyermek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerése.
- Korai képalkotás, felismerés a lassabb ütemben fejlődő gyermekeknél
- Fejlődésük nyomon követése, annak rögzítése.
- Szükség esetén megfelelő szakemberhez irányítás
- Folyamatosan dolgozunk az inkluzív pedagógiai gyakorlathoz nélkülözhetetlen tárgyi (speciális fejlesztő eszközök) és személyi feltételek megteremtésén (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus). Jövőbeni feladatunk az aktív részvétel tehetséggondozó továbbképzéseken.

Pedagógiai tevékenységek

- Fejlesztés, felzárkóztatás, fejlesztő foglalkozások felzárkóztató oktatás szervezése a szakértői vélemény és a Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján.
- Egyéni bánásmód alkalmazása, egyéni foglalkozások tervezése, egyéni fejlesztési terv készítése, (külsős) fejlesztő pedagógusok bevonásával.
- A hosszantartó megfigyelés, felfedezés, megerősítés.
- A tanuló értékelésének és minősítésének meghatározása a szakértői vélemény alapján.
- Segítségnyújtás, felzárkóztatás, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás keretében.
- Gyermekenként fokozott figyelmet fordítunk a játékon keresztül történő társas kapcsolataik elősegítésére, alakulására.

Óvodapedagógus feladata

- Erősségek, gyengeségek feltérképezése, erősségekre való építkezés.
- A szülő és óvoda szoros együttműködése a beilleszkedés segítésében.
- Együttműködés a szaksegítőkkal.
- Diagnózisra épülő, sokoldalú képességfejlesztés.
- Cselekvésbe ágyazott fejlesztés, nevelés.
- Kellő idő, alkalom biztosítása.
- Nagy mennyiségű, változatos, életkori adottságoknak megfelelő ingerek biztosítása a tapasztalati és ismeretkör bővítése érdekében.
- Eltérő terhelhetőség figyelembevétele, rugalmas követelményrendszer.
- Rugalmas szervezeti keretek biztosítása.
- Változatos értékelési formák alkalmazása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Társaik elfogadják őket, a közösségen belül megtalálják a helyüket.
- A pedagógusok, a társak és a szülők elfogadó, segítő magatartása biztonságot jelent számukra, így alakul önbizalmuk és környezetéhez való viszonyuk.
- Örömmel vesznek részt a fejlesztő foglalkozásokon.

8.3. A kiemelten tehetséges gyermek

A tehetséggondozás számunkra azt jelenti, hogy felfedezzük a gyermekekben azokat az adottságokat, amelyek fejlesztése a legtöbb sikerhez juttatja őket. Óvodáskorban tehetségigéretekről, tehetségre irányuló hajlamaikról beszélhetünk. Adottságaik valamilyen területen az átlagnál jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiságnak és az akaratnak szokatlan erőssége társul. Az adottság csak egy lehetőség, amely áldássá válhat a belső erők és a környezet hatása által.

Óvodánkban a tehetségfejlesztés a csoporton belül, illetve a különböző szolgáltatásokon történik (pl. labdás torna, jóga, népi gyermekjáték)

Célunk

- A tehetségigéretes gyermekek kiemelkedő képességeinek felismerése, speciális szükségleteik kielégítése, fejlődésük biztosítása.

- A kiemelkedő képességű gyermek erősségeinek fejlesztése.
- A tehetségével összefüggő gyengeségeinek kiegyenlítése, harmonizálása.
- Az átlagos képességek, az egész személyiség optimális támogatása.
- Elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése.
- Az esélyegyenlőség biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek megismerése, a tehetség keresése, azonosítása folyamatos megfigyeléssel, konzultációval.
- A tapasztalatok rögzítése, egyéni fejlesztési irányok meghatározása.
- A gyermek érzelmi támogatása, elfogadása, odafigyelés (együttlét, szeretet, figyelem)
- Az egyoldalú képességfejlesztés helyett komplex tehetségfejlesztés megvalósítása a napi tevékenység során.
- Az erős és gyenge oldalak egyforma fejlesztése.
- Olyan módszerek, tevékenységek biztosítása, melyek erősítik az önbizalmat, a reális önértékelése kialakulását, a társas kapcsolatok gazdagodását, hatékony problémamegoldást, helyzetfelismerési-és döntési készség fejlesztését eredményezik
- A fejlődés folyamatos értékelése.
- Megfelelő légkör, lazító, közös programok szervezése, támogató környezet biztosítása.
- Intenzív együttműködés a családdal.
- Rugalmas, folyamatos, kötetlen napirend biztosítása.
- Sokszínű, változatos tevékenységek, játéklehetőségek biztosítása.
- Az óvodapedagógus személyisége, partneri jelenléte.
- Sikerélmény biztosítása.
- Szabad önkifejezés lehetőségeinek biztosítása.
- A tehetséggondozás óvodai formáinak megteremtése.
- A szülők, család figyelmének felhívása, lehetőségek ismertetése.

A területek a következők lehetnek az óvodában:

- kiváló rajzkészség
- zenei hallás, ritmusérzék, hangterjedelem, tiszta éneklés
- természetismereti témakörben kiemelkedő jártasság
- matematikai képesség

- sakk
- anyanyelvi, kommunikációs képesség
- testi ügyesség, tánc- harmonikus mozgás, versenysportra való alkalmasság
- kiemelkedő szociális képesség, vezetői képesség

Feltételek biztosítása:

- Ábrázolási, kézimunka tevékenységek gyakorlásához változatos eszközök, anyagok, technikák állnak a gyerekek rendelkezésére.
- A zenei tevékenységhez sokféle hangszer várja a gyerekeket.
- A megfigyelésekhez, kísérletekhez kreatív eszközök.
- A nagyvilág megismeréséhez diák, diafilmek, CD-k, ismeretterjesztő könyvek, földgömb, térkép biztosított.
- Az improvizációhoz, dramatikus és szerepjátékokhoz, bábozáshoz különböző színű és méretű anyagok, jelmezek, fejdíszek, bábok, paraván áll a gyerekek rendelkezésére
- Sakkpalota eszközrendszere

8.4. Esélyegyenlőség megteremtése

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása nevelési alapelveinkben és értékeinkben rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz, ami a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.

Célunk

Az óvodai nevelés közvetlen célja az esélyegyenlőség biztosítása terén a gyermekeiknél jelentkező kognitív hátrányok mérséklése. A pedagógiai és az egyéb lépések tehát nem szociális, hanem nevelési/pedagógiai irányultságúak. Minden lépés a gyermekek megfelelő - a beiskolázhatóságot biztosító - fejlődését szolgálja.

Az óvodapedagógus feladatai

- A hátrányok kompenzálása
- Szegregáció megelőzése
- A szociális hátrányok kompenzálása nem jelenti azt, hogy az óvoda átveszi, átveheti a családot, a szociális ellátórendszer vagy épp az önkormányzat szerepét. E helyett mélyebb

együttműködésre törekszik a többi szereplővel, a szülőkkel, szükség esetén a gyermekjóléti szolgálattal, a fenntartóval, az iskolával, a civil szervezetekkel és más intézményekkel.

- Az óvoda csak a nevelési, szocializációs folyamatot közvetlenül akadályozó tényezők felszámolása terén bír hatékony eszközökkel.
- Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell:
 - a teljesítmények értékelése során
 - az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
 - gyermeki jogok gyakorlása során
- A tehetségígéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítő gyermek részére nyújtson segítséget
- Szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön

8.5. Gyermekvédelemmel, az egészségvédelemmel, egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem az óvodában elsősorban az alapvető emberi jogok tiszteletben tartását, biztosítását jelenti. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy saját családi környezetben nevelkedjék, és minden szükséges segítséget megkapjon személyiségének kibontakoztatásához, valamint az esetleges veszélyeztető helyzet elhárításához.

Célunk

- Legfőbb célunk, hogy a gyermeki jogokat és érdekeket érvényre juttassuk, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosítsuk.
- A gyermeket és a környezetét alaposan megismerjük, minden olyan veszélyt megelőzzünk, ami a gyermek hátrányos fejlődését okozhatja, azokat felfedezzük és megszüntetjük.

Fő feladatunk, hogy a gyermek jogait és védelmét érvényesítsük úgy, hogy tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

Az óvodavezető feladatai

- Felel a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, így feladatkörébe tartozik a gyermekvédelmi munka irányítása
- Jelzi a támogatással kapcsolatos tudnivalókat, a szülőket tájékoztatja az igénybe vehető támogatási lehetőségekről, étkezési kedvezményekről.

Az óvodapedagógusok feladatai

- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- Az új óvodásokkal és szüleikkel közös programok, látogatások keretében minél jobban megismerkedik, így segítve az újonnan érkezők beilleszkedését.
- Szülőkkel bizalomra épülő, kölcsönösen, együttműködő kapcsolatot hoz létre.
- Biztosítja a gyerekeket megillető jogok érvényesülését.
- Feltárja a gyermek fejlődését hátráltató tényezőket.
- Minden óvodai dolgozó köteles tiszteletben tartani a gyermek személyiségét, és értékrendjét nem kényszerítheti rá senkire.
- Az összes óvodában dolgozó közreműködik a gyermekvédelemben.
- Az óvodapedagógus munkaköri kötelezettsége, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatokat ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A családról szerzett információkat hivatali titokként kezeli.
- Figyelemmel kíséri a gyermek rendszeres óvodába járását, hiányzás esetén jelzi az óvodavezetőnek.
- A veszélyeztetett helyzetben levő gyermekek jelzése az óvodavezetőnek és a gyermekvédelmi felelősnek.

A gyermekvédelmi feladatokkal is megbízott óvodapedagógus feladatai

- Gyermekvédelmi feladatok koordinálása.
- A veszélyeztető okok esetén a szülőket tájékoztatja a lehetőségekről, személyekről, akikhez a problémákkal fordulhatnak.
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíteni az illetékes szervet.
- Környezettanulmány készítése az óvodapedagógus párral.
- Munkaterv, beszámoló készítése és nyilvántartás vezetése.

9. Az Óvoda-iskola átmenet megszervezése

A Vitamini Óvoda nagy belső kertes, családi házának felső szintjén, a kisebb korosztálytól alapvetően térben elkülönítve, eltérő napirendet követve éli mindennapjait a Vitamaxi iskola - előkészítő csoport. Minden szeptemberben a tanköteles korú és további egy évet óvodában maradó, a 6. életévüket betöltött gyerekek számára, iskola-előkészítő csoportot indítunk.

A kis létszám (12 fő) lehetővé teszi, hogy minden gyermeknek kellő figyelmet, időt szenteljünk, alaposan feltérképezzük őket. Bizonyos pedagógiai helyzetek, programok során azonban összetalálkozik a három csoport, pl. kirándulások, meseszínház, bábozás, a kicsik számára közös ünnepek, közös mozgásos tevékenységek.

Célunk

- A gyermekeknek minél sokoldalúbb ismeretszerzési lehetőséget és gyakorlást biztosítunk.
- Lehetőleg minden zavaró tényezőt enyhítsünk, vagy megszüntessünk, amelyek az iskolai tanulási képességek kibontakozását gátolják.
- A gyerekek énképének erősítése, alkalmazkodási, beilleszkedési zavaraink oldása, hogy magabiztosan indulhassanak majd iskolába.
- Nagyfokú önállóság kialakítása, hogy önbizalmuk, megerősödjön és a változásokat szorongás nélkül élhessék meg.

Feladataink

- Fokozatosan növelt időtartamú, koncentrált tevékenységeken keresztül növeljük a gyerekek monotónia tűrését, szabálytudatát és -követését.
- Minden érzékszervüket megmozgató (látás, hallás, tapintás, ízlelés, szaglás) tapasztalatok gyűjtésével tanítjuk, gazdagítjuk őket.
- Tudás- és alkotásvágyat alakítunk ki, a pozitív megerősítés módszerével.
- Az anyanyelvi nevelésre és a mozgásra fokozott figyelmet fordítunk: Mesezene Módszer, Alapozó Terápia, Így tedd rá! programok alkalmazásával
- Pozitív megerősítésekkel támogatjuk erősségeiket, miközben észrevétlenül felzárkóztatjuk a gyengébb részképességeiket. Nagyfokú önállóságot biztosítunk számukra.

Tartalmi megvalósítás (Vitamaxi csoport)

- Az óvodába lépést követően fokozatosan ösztönözzük arra a gyermekeket, hogy szüleikről „leválva”, önállóan érkezzenek és szervezzék óvodai életüket, ezáltal tetteikért és óvodai kötelezettségükért felelősséget vállalhatnak. (Üzenetek átadása, szekrényeik rendbetétele, otthonról hozott felszerelésekről való gondoskodás.)
- Konfliktusok önálló megoldására és egymás segítésére ösztönözzük a gyermekeket.
- A csoport életét érintő nagyobb eseményekről a gyermekek szavazás útján döntenek. (kirándulási helyszínek, játéktevékenységek, folytatásos mesék hallgatása...)
- Jutalmazás bevezetése vitamaxi garas rendszeren keresztül, amely motivációs eszközként is szolgál. A hét során gyűjtött garasokat a pénteki „vitamaxi vásáron” beválthatják a gyerekek az általuk választott kedves tárgyakra, vagy a csoport által választott kedvelt, közösen megszavazott tevékenységre.
- Sok-sok kirándulást teszünk a szűkebb és tágabb környékünkön, állatkerti, vadasparki sétákkal fürkésszük a természetet.
- Tömegközlekedéssel látogatunk múzeumokat, érdekes, különleges játszótereket, hogy a városi közlekedés szabályait is a gyakorlatban sajátíthassák el.
- Megszervezzük és bérletet váltunk a Budaörsi Latinovits Színház gyermekelőadásaira. Beiratkozunk a városi könyvtárba.
- Lehetőség szerint ellátogatunk egy közeli iskolába.
- Munkánkba szükség esetén bekapcsolódnak külsős munkatársak (logopédus, rekreációs szakember, jógaoktató) is.

10. Az óvoda kapcsolatrendszere

Az óvoda sikeres működéséhez nagyon fontos, hogy mindenki, aki a szolgáltatásunkhoz kapcsolódik, kiváló viszonyt alakítsunk ki. A folyamatos kommunikáció és visszacsatolás nemcsak az óvoda gördülékeny működését, de sok esetben az intézmény fejlődését is elősegíti.

Célunk

Olyan bizalmi kapcsolat kiépítése, amely a gyermek fejlődése érdekében kívánatos. A szülők és más partnerek elégedettségének figyelembevételével az igények beépülése a nevelési folyamatainkba.

10.1. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

Az alapelveinkkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

Az együttműködés tartalma

- Beiratkozás előtt, egy személyes találkozás, vagy nyílt nap keretében, megmutatjuk magát az épületet, valamint személyesen találkozhatnak a gyermek pedagógusaival is. A pedagógusok közreműködésével ismertetjük meg az óvoda pedagógiai programját, a tervezett napirendet és Házirendet. Itt a szülők is lehetőséget kapnak arra, hogy megosszák velünk gondolataikat, elképzeléseiket.
- Egy mélyinterjú keretében igyekszünk minél bővebb információt megtudni a család és gyermek szokásairól, esetleges betegségeiről, hogy ezek segítségével a legjobb szolgáltatást tudjuk nyújtani a gyermek számára. Ez alkalommal - a szülők támogatásával - adatokkal és információkkal feltöltjük a gyermekek folyamatos fejlődését regisztráló Fejlődési naplóban az anamnézist.
- A szerződéskötést és beiratkozást követően beszoktatási időszakot biztosítunk.
- A beiratkozás után havi rendszerességgel – amennyiben igény van rá gyakrabban - fogadóóra jellegű családi beszélgetéseket tartunk. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőt tájékoztassuk a gyermek fejlődéséről, beilleszkedéséről, eredményeiről, mindemellett a szülők visszacsatolására is feltétlenül szükségünk van.
- A fogadóórákon kívül nyitott napok alkalmával lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülő bepillantson gyermeke mindennapi tevékenységeibe is.
- Évente néhány alkalommal családi napot tartunk az ünnepek és az évszakokat lezáró műsorok keretében, kézműves és barkács délután, családi versenyjátékok szervezése.
- A faliújságról, illetve a 2 heti rendszerességgel e-mailben kiküldött Vitamini híradóban tájékoztatjuk a szülőket a mindennapos információkról.
- A facebook zárt csoporton belül 2-3 fotóval (pillanatképek formájában) adunk bepillantást az óvodai tevékenységekbe

A kapcsolattartás általános formái

- Játsszó délután az új gyermekek számára
- Beszoktatás (A gyermekek igényeinek, egyéni ütemének függvényében, tapasztalataink szerint általában két hét)
- Családi beszélgetés - Fogadóórák (Szülő vagy óvónő kezdeményezésére bármikor, szükség szerint.)
- Családi beszélgetés - Fejlődési napló tartalmainak visszacsatolása fogadó óra vagy családlátogatás keretében
- Szülői értekezletek (Évente 2 alkalommal)
- Ünnepségek, közösségépítő játékok (Apák napja)
- Reggeli és délutáni mindennapi találkozások
- Faliújság
- Internetes közösségi média

Óvodapedagógus feladatai

- Az óvoda értékrendjének közvetítése a családok felé.
- Pedagógiai elveinkkel megegyező szülői kérések, javaslatok figyelembevétele, megvalósítása, megoldásra és elfogadásra törekvés.
- A családok egyéni sajátosságainak, szokásainak figyelembevételével a felmerülő problémák megoldási javaslataink megvalósítása.
- A gyermek fejlődéséről folyamatosan tájékoztatja a szülőt, ahol kommunikációja nyílt és modellértékű.
- Tudatosan fejleszti a szociális érzékenységet

10.2. Óvodán kívüli szervezetekkel való együttműködés

Kapcsolattartás bölcsődékkal

- Fontos a kölcsönös nyitottság, az együttműködés és a bizalom.
- Lehetőséget teremtünk, hogy a bölcsődések szüleikkel együtt ellátogassanak hozzánk és megismerkedjenek a leendő óvodapedagógusaikkal és az óvodával. (Vitapici Családi Bölcsőde)
- Olyan szeretetteljes környezetet biztosítunk, ahol a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát.

- Fokozatos ismerkedéssel törekszünk az átmenetet zökkenőmentessé tenni.
- Lehetőséget teremtünk a környező bölcsődék gondozónői számára, hogy betekintést nyerjenek az óvodai életbe.

Kapcsolattartás az iskolával

- Törekszünk a zavartalan átmenetre.
- Fontos az együttműködés és a kölcsönös bizalom
- Tájékozódunk a környéki iskolák követelményeiről, pedagógiai programjáról és nevelési elveikről.
- Ellátogatunk a nagycsoportosainkkal a környék iskoláiba
- Lehetőséget teremtünk, hogy a leendő tanítónők óvodai környezetben megismerjék a nagycsoportos óvodásaikkal
- Az iskolaválasztás lehetőségeit bemutatjuk a szülőknek

Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal

Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budakeszi Tagintézménye (Budaörsi Nevelési Tanácsadó) Amennyiben úgy látjuk, hogy egy-egy gyermek esetében nevelési tanácsadás, képességfelmérés, szakértői vizsgálat, gyógypedagógiai és pszichológiai fejlesztés szükséges, a szülőkkel szoros egyetértésben a Szakszolgálat szolgáltatásait vesszük igénybe.

Kapcsolattartás a budaörsi Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központtal

A gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését teszi lehetővé.

Óvodánk magánóvodai jellegéből adódóan, családok körében nem találkozunk anyagi helyzetből fakadó szociális problémákkal, azonban mentálhigiénés nehézségek vagy egyéb krízishelyzetek esetén, a segítségre szoruló gyermekeknek vagy szülőknek javasoljuk a Szolgálat felkeresését. Gyermekvédelemmel kapcsolatos esetekben, (bántalmazás, abúzus, családon belüli erőszak...stb) az óvoda felveszi a kapcsolatot és jelzést ad a Szolgálat felé az adott problémáról.

Kapcsolattartás Budapesti POK-kal

Pedagógus továbbképzések, szaktanácsadás, minősítések lebonyolítása, szakmai működés elősegítése érdekében a Pedagógiai Oktatási Központtal tarunk kapcsolatot.

Kapcsolattartás Budaörsi Latinovits Színházzal

Együttműködési megállapodást kötöttünk az óvodás gyermekek színházlátogatásának megszervezésére, színházpedagógiai foglalkozások óvodába való kitelepülésére.

Kapcsolattartás egészségügyi intézményekkel

- óvodaorvos
- védőnő
- fogorvos

Kapcsolattartás a Budaörsi Önkormányzattal

A kislétszámú iskola-előkészítő csoportba járó, budaörsi gyermekek számára támogatást biztosítanak.

11. Az óvodai élet megszervezésének elvei

- Ahhoz, hogy a gyermekek kiegyensúlyozottak legyenek, biztonságban érezzék magukat, egy nyugodt, szeretetteljes barátságos légkört biztosítunk, ahol a gyermekek kedvük szerint játszhatnak, tapasztalatokat szerezhhetnek, tevékenységeket folytathatnak, melyek során fejlődnek és érnek.
- Ahhoz, hogy egészséges életritmusukat, biztonságérzetüket és nyugodt környezetet biztosítani tudjuk egy jól szervezett, rugalmas napirendre van szükségünk. Ez a napirend óvodában töltött mindennapjaink keretét adja.
- Óvodán belül, többféle csoportszervezési elv is érvényesülhet, ha feltételei adottak és nem sérti a helyi nevelési gyakorlat elveit.
- A csoportalakításnál a homogén (azonos életkorú / képességű) gyermekcsoport kialakítását részesítjük előnyben, amennyiben erre lehetőségünk adódik. A csoportszervezésről a nevelőtestület véleményével egyetértésben az óvodavezető dönt.
- Fontos feladatunk az egyéni fejlettségi szintnek megfelelő differenciált fejlesztő munka (felzárkóztatás, képességfejlesztés).
- Az azonos életkorú csoportok között szükség esetén átjárhatóságot biztosítunk.

11.1. Szervezeti és időkeretek

A csoportszervezés szempontjai

- Átlaglétszám: 12-15 fő
- A nevelőtestület pedagógiai elvein alapuló csoportszervezési elképzelések megvalósítása
- Iskola-előkészítő csoport kialakítása – eltérő napirenddel és szokásokkal
- Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus vagy pedagógus végzettségű (tanító, tanár) dajka irányítja.

Tevékenységek szervezésének szempontjai

- A legtöbb időt a szabadjátéknak biztosítunk, mert ez által a tevékenység által fejlődik legjobban a gyermek.
- Minden tevékenységnek elegendő időt biztosítunk.

Fő szempontjaink a napirend kialakításánál

- A folyamatos napirendünk rugalmas keretei hozzájárulnak ahhoz, hogy elegendő időt hagyunk az egyéni tempójú tevékenységek végzésére, gondozási teendőkre.
- Minden korosztály igényéhez igazodjon.
- Törekszünk arra, hogy a nap folyamán minden tevékenységet játékos keretek között valósítsunk meg.
- Törekszünk arra, hogy ne legyenek várakozási idők, a tevékenységek között folyamatos átmenet legyen
- Állandó visszatérő tevékenységtől sosem térünk el (étkezés, pihenés), mert ismétlődésükkel, rendszerességükkel érzelmi biztonságot nyújtanak a gyermekeknek.
- Az egyes csoportok szokásrendszeréhez életkori sajátosságok figyelembevételével igazodik. (vitamaxi iskola-előkészítő csoport)

11.2. Napirend, hetirend

A napi életritmus, a rendszeres, megszokott időben végzett tevékenységek érzelmi biztonságot teremtenek, ezáltal visszahatnak az életfolyamatokra. Javasoljuk a szülőknek, hogy az étkezések és pihenés időpontjait hétvégén és a szabadságok idején is célszerű betartani.

A napirend kialakításakor kitüntetett szerepet kap a szabad játékra fordítható idő. Az óvodai élet szervezésekor nagy hangsúlyt fektetünk a gondozásra. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal. Az óvodai nevelés a pedagógiai program alapján történik és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szerveződik.

Tervezett napirendünk szeptembertől júniusig

A napirend igazodik a gyermek egyéni szükségleteihez, különböző tevékenységekhez, melyet rugalmasság és folyamatosság jellemez. Kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele.

Időtartam	Tevékenység
7:30 - 8:55	Szabadjáték
8:00 - 8:55	Folyamatos reggeli, közben szabadjáték
9:00 - 9:30	Fejlesztési lehetőségek kihasználása: óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, foglalkozások, - egyéni, páros, mikrocsoportos fejlesztés
9:45-10:00	Mosdóhasználat, készülés a tízórára
10:00 -10:20	Tízórai
10:20 -10:40	Folyamatos öltözés, készülődés az udvarra
10:40 -11:40	Levegőzés, udvari szabadjáték
11:40 -11:55	Folyamatos öltözés, készülődés az ebédhez
12:00 -12:45	Ebédelés, folyamatos készülődés a lefekvéshez
12:45 -14:30	Pihenés, mese

14:30 - 14:50	Folyamatos felkelés, egyéni szükségletekhez igazodó ébredés, készülés az uzsonnázáshoz
14:50 -17:00	Uzsonna, párhuzamos tevékenységek, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, szabad játéktevékenység hazamenetelig

Tervezett nyári napirendünk

Az év közben kialakított szokás és szabályrendszer megtartásával, kötetlenebb, szabadabb formában valósul meg a változatos tevékenységek biztosítása.

Időtartam	Tevékenység
7:30 – 11:45	-párhuzamos tevékenységek: szabad játék, szabadon választott tevékenység, -mosdóhasználat, -folyamatos reggeli, önkiszolgálás, illetve naposi munka, -mozgásfejlesztés -tízórai -az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, -öltözködés -udvari játék, levegőzés, séta
11:40 -11:55	Folyamatos öltözés, készülődés az ebédhez
12:00 -12:45	Ebédelés Öltözködés, készülődés a lefekvéshez
12:45 -14:30	Pihenés, mese
14:30 - 17:00	Folyamatos felkelés, készülés az uzsonnázáshoz
15:30 -17:00	-párhuzamos tevékenységek: szabad játék, szabadon választott tevékenység, udvaron vagy csoportban -óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek

Iskola-előkészítő csoport napirendje

Iskola-előkészítő csoport napirendjénél figyelembe vesszük a 6. életévüket betöltött gyermekek eltérő szükségleteit. Igyekszünk a kötött és kötetlen tevékenységek egyensúlyát úgy megtalálni, hogy a kötött tevékenységek súlyozottan, de ne megterhelően legyenek jelen a csoport életében.

Fokozatosan növelt időtartamú, koncentrált tevékenységeken keresztül növeljük a gyerekek monotónia tűrését, szabálytudatát és -követését.

Nagy hangsúlyt fektetünk a közösségi szokásokra és szabályokra, a toleranciára, elfogadásra és a társas kapcsolatok ápolására.

Az ebédet követő egy óras csendes pihenőben folytatásos meseregényeket hallgatunk. Aludni nem kötelező, de a mese közben elszunnyadó társak álmát tiszteletben tartjuk és őrizzük.

Időtartam	Tevékenység
7:30 – 8:00	Érkezés szabad játéktevékenység
8:00 – 8:30	Csoportbontás (vitamaxi), szabad játéktevékenység (folytatása)
8:30 – 9:00	Közös reggeli, közben beszélgetőkör kezdeményezés, élmények megosztása
9:00 – 9:30	Szabadjáték
9:30 -10:15	Kötött tevékenységek (eleinte 20-25 perc, majd az időtartam fokozatos növelésével 45 perc)
10:20 -10:40	Tízórai, gyümölcsözés
10:40 -11:20	Szabad játék/ Játékba ágyazott fejlesztési lehetőségek kihasználása: óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, egyéni, páros, mikrocsoportos fejlesztés
11:30 – 12:45	Szabad játék a kertben, séta, szabad mozgástevékenységek
12:45 - 13:15	Ebédelés, folyamatos készülődés a lefekvéshez
13:15 -14:15	Pihenés, mese, diavetítés, csendes beszélgetés, folyamatos felkelés, egyéni szükségletekhez igazodó ébredés
14:15 - 14:45	Óvodapedagógus által kezdeményezett asztali kötött tevékenységek, egyéb fejlesztések
14:45 -15:30	Szabadjáték, délutáni mozgásfejlesztések
15:30 – 15:50	Uzsonna, párhuzamos tevékenységek, tevékenységek, szabad játéktevékenység hazamenetelig
15:50 – 17:00	Szabad játéktevékenység a kertben vagy a csoportszobában hazamenetelig

Tervezett heti rend

A napirendhez hasonlóan, a heti rendben is vannak állandó szokásokra épülő tevékenységek, de lehetősége van minden óvodapedagógusnak a csoport igénye szerint rugalmasságra. A heti rend biztosítja az életkortól független, tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést.

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Külső világ tevékeny megismerése- környezeti és matematikai tartalommal	Vizuális nevelés	Ének-zene, énekes játék, tánc	Anyanyelvi nevelés /mese- vers	Kirándulás
Mozgás	Mozgás	Mozgás	Mozgás	Mozgás

11. 3. Az óvodai nevelés tervezése

- A tevékenységek tervezését tematikus tervvel a csoportnaplóba rögzítjük, kéthetes bontásban, amelyben értékelések és reflexiók is helyet kapnak.
- Az óvodai tevékenységek megtervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, fejlettségi szintjét, aktuális fizikai és szellemi állapotát, szükségleteit, nemzetiségi, vallási és etnikai hovatartozását.
- A gyermekek élményeinek, aktuális érdeklődésüknek megfelelően tervezzük meg tevékenységeink témakörét.

	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
A tevékenységek szervezése a nevelési év során	november 1. – május 31.	október 1- május 31.	szeptember 15. – május 31.
Tevékenységek gyakorisága	Verselés-Mesélés (heti 2-3 alkalom) Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	Verselés-Mesélés (heti 2-3 alkalom) Ének, zene, énekes játék, gyermektánc (heti 1	Verselés-Mesélés (heti 2-3 alkalom) Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

	(heti 1 alkalom) Rajzolás, festés mintázás, kézimunka (akár a hét minden napján, naplóban az induló nap megjelölése) Mozgás tevékenység (heti 1 alkalom délelőtt, 1 alkalom délután) A külső világ tevékeny megismerése (heti 1 alkalom)	alkalom) Rajzolás, festés mintázás, kézimunka(akár a hét mindennapján, naplóban az induló nap megjelölése) Mozgás tevékenység (heti 2 alkalom délelőtt, 1 alkalom délután) A külső világ tevékeny megismerése (heti 2 alkalom)	(heti 1 alkalom) Rajzolás, festés mintázás, kézimunka (akár a hét minden napján, naplóban az induló nap megjelölése) Mozgás tevékenység (heti 2 alkalom délelőtt, 1 alkalom délután) A külső világ tevékeny megismerése (heti 2 alkalom)
Időtartama év végére	10-15 perc	20-25 perc	25-35-45 perc
Kötött foglalkozás	Mozgás tevékenység	Mozgástevékenység	Mozgástevékenység Mesezene, Így tedd rá!
Kötött, vagy kötetlen foglalkozás	Verselés-Mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	Verselés Mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc A külső világ tevékeny megismerése	Verselés-Mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc A külső világ tevékeny megismerése
Az anyanyelvi, erkölcsi, közösségi nevelés valamennyi tevékenységben megvalósul			
Egyéni fejlesztés naponta, illetve a fejlesztési tervben meghatározottak szerint.			

A tervezett tanulás formái:

- **Frontális, egész csoportot bevonó:** Testnevelési játékok, mindennapos mese-vers, Mesezene
- **Mikrocsoportos:** A külső világ tevékeny megismerése, verselés, mesélés, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, testnevelés, mindennapi testnevelés, mesezene

- **Kooperatív:** A külső világ tevékeny megismerése, verselés, mesélés, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, ének - zene, énekes játék, gyermektánc
- **Egyéni:** Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint
- **Páros:** A gyermekek közötti együttműködés rokonszenvi alapon, szabad választás szerint. Segíti a nevelés eredményességét, részképességek fejlesztését. Sakkpalota, asztali játéktevékenységek.

11.4. A gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődést nyomon követését szolgáló dokumentumok

Az egyéni képességfejlesztésnek mindenhol érvényesülnie kell. Minden óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy melyik gyermeket, mely területen, mivel kell fejleszteni ahhoz, hogy önmagához képest optimálisan fejlődjön.

Legfontosabb a gyermekek folyamatos megfigyelése, megismerése. Követni kell fejlődési ütemüket, jelezni a lemaradásokat és az egyénhez kötődő feladatokat.

Célunk

- Olyan egységes mérési és értékelési eljárások használata, amely a gyermekek minden területre kiterjedő és sokoldalú megismerését szolgálják.
- A differenciált, egyénre szabott képességfejlesztés megvalósítása.

Egyéni fejlődést vizsgáló dokumentum

- **Kiscsoportban:** A befogadási időszakról feljegyzést készítünk, majd áprilisban mérünk. Minden gyermekről az óvodába lépést követően fejlődési naplót vezetünk. (Az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követése kiadvány adaptálásával) Különös figyelmet fordítva azokra a szenzitív szakaszokra, amelyekben az egyes pszichikus funkciók érése a legintenzívebb.
- **A nagyobb csoportokban:** októberben a DIFER fejlődésvizsgáló módszerrel mérünk, majd meghatározzuk a lehetséges fejlesztési módszereket, és ezt az egyéni fejlesztési tervben rögzítjük.

Áprilisban megvizsgáljuk az elért fejlődést. Az egyéni fejlettségmérés eredményeiről, a szükséges fejlesztés lehetőségeiről a szülőket írásban és szóban tájékoztatjuk, évente két alkalommal fogadó óra keretében.

- **Iskola-előkészítő csoportban:** A logopédus-gyógypedagógus végzi a bemeneti méréseket. A mérés eredményei alapján meghatározza az egyénre szabott fejlesztések irányvonalát. Mozgásfejlesztő pedagógusunk év elején elvégzi a mozgásfejlesztéshez szükséges méréseket és az Alapozó tornát a csoport fejlettségi szintjének megfelelően tervezi meg.

12. Legitimációs záradék

Jelen pedagógiai programot az óvoda nevelőtestülete fogadja el, amely az óvodavezető jóváhagyásával válik érvényessé. A szülői közösséget véleményezési, a fenntartót egyetértési jog illeti meg, amennyiben a módosítás után a fenntartóra többletkötelezettség hárul.

A hatályba lépett programot meg kell ismertetni az óvoda azon alkalmazottaival is, akik nem tagjai a nevelőtestületnek. Az óvoda pedagógiai programját az óvoda nevelőtestülete készítette.

Budaörs, 2022. 07. 20.

.....

óvodavezető

Az óvodában működő Szülői Szervezet a pedagógiai programban foglaltakkal kapcsolatosan – a jogszabályban meghatározott jogaival élve – véleményt alkotott.

Budaörs, 2022. 08.31.

.....

szülői szervezet képviselője

.....

szülői szervezet képviselője

Az óvoda nevelőtestülete a módosított Pedagógiai Programot 2022. 08.31-én tartott nevelőtestületi értekezletén, 100%-os szavazati aránnyal elfogadta.

Budaörs, 2022. 08.31.

.....

nevelőtestület nevében

A fenntartó a pedagógiai Program tartalmát megismerte és egyetértését megadta.

Budaörs, 2022. 08. 31.

.....

Szabó Eszter

Nyilvánosságra hozatala:

- nevelőtestületi értekezleten
- az óvoda honlapján
- a helyben szokásos módon (óvodai hirdetőtáblán)

Hatályba lépés: 2022. szeptember 1.

Érvényességi ideje: határozatlan időre szól

Tervezett felülvizsgálat időpontja: törvényi, jogszabályi vagy egyéb változás esetén

Budaörs, 2022. 08. 31.

PH.

.....
óvodavezető